

เป็นอาหาร ข้าบอกไม่ได้หรอก ทองคำและนากของข้ามีเป็นกอง ๆ เลย" คำพูดของผีภูเขาได้ยินไปถึงหูของชายตาบอดสนิทซึ่งนั่งแฉิ่งแฉียงอยู่ในบ่อ ลักครู่หนึ่งผีภูเขาถามว่า "นี่ผีเรือนข้าอยากทราบว่าในตัวของมนุษย์ เอ็งกลัวอะไรมากที่สุด" "ข้าบอกไม่ได้หรอก เคี้ยวมนุษย์มาได้ยินเข้า ข้าจะเสียเปรียบ" ผีเรือนตอบ ผีภูเขาบอกอีกว่า "ไม่เป็นไร ดึก ๆ อย่างนี้ไม่มีมนุษย์หน้าไหนแอบฟังเราหรอก อีกอย่างหนึ่งเราทั้งสองอยู่กลางทุ่งอย่างนี้ คงไม่มีใครมาแอบฟังหรอก" ผีเรือนจึงบอกว่า "สิ่งที่ข้ากลัวคือ ทุกอย่างที่เป็นซี่ ไม่ว่าจะเป็ซี่หู ซี่ตา ซี่จมูก ยิ่งถ้าหากว่าเอาทั้งสามมาผสมกันข้ายิ่งกลัวมากที่สุด ฮ่า! ข้าเผลอบอกทำไมก็ไม่รู้ ถ้ามนุษย์รู้ข้าตายแน่ ๆ แล้วเอ็งล่ะผีภูเขา เอ็งกลัวอะไรมากที่สุด" ผีภูเขาตอบว่า "สิ่งที่ข้ากลัวมากที่สุดคือเลือดของหมาสี่ขา ถ้าหากใครรู้แล้วไปยิงข้าที่ภูเขา ข้าคงหนีโดยไม่ว่าค่าหนึ่งทองคำและนากของข้าหรอก" ผีทั้งสองคุยกันจนใกล้สว่าง คนหนึ่งพูดว่า "นี่ได้เวลาใกล้สว่างแล้ว เคี้ยวมนุษย์ก็คงมา" ทั้งสองจึงแยกย้ายกันกลับไปยังที่อยู่ของตน

ชายตาบอดสนิทพยายามตะเกียกตะกายขึ้นมาจากบ่อ และรำพึงกับตนเองว่า "เอ...เพื่อน ๆ ข้าไม่รู้ว่าหายไปไหน ข้าคงกลับบ้านไม่ได้แน่" ขณะนั้นเองเขาคิดถึงชาวบ้านคนหนึ่งซึ่งกำลังไม่สบาย เขาเดินไปยังบ้านหลังนั้น พอไปถึงเขาก็กล่าวให้สวัสดี "อัสลามูออลัยกุม¹ ข้ามาขอทาน กรุณาให้ทานข้าบ้างเถิด" เจ้าของบ้านตอบว่า "ข้าให้ทานเจ้าไม่ได้หรอก เพราะขณะนี้ข้ากำลังไม่สบายใจ ลูกของข้าไม่สบายมาเป็นเดือน ๆ แล้ว หมอเก่ง ๆ ที่มารักษาต่างก็ยอมแพ้" ตาบอดสนิทก็บอกว่า "ไม่ยากเลยไม่เห็นแปลก ข้าช่วยรักษาให้ก็ได้" เจ้าของบ้านก็ถามว่า "จะให้ข้าทำอะไร" ตาบอดสนิทก็บอกว่า "เจ้าจงไปเอาซี่หู ซี่จมูก ซี่อะไรก็ได้แล้วเอากามาใบหนึ่ง" พอตกเย็นเขาก็เอาซี่ทั้งสามมาผสมแล้วก็ไปโปรย ๆ จนหัวบ้าน ผีร้ายก็ร้องคร่ำครวญ "โอย ๆ ๆ เจ็บ ข้าไปแล้ว ข้าไม่อยู่แล้ว" แล้วคนบ่วยก็หายเป็นปกติ เจ้าของบ้านก็ถามว่า "เจ้าคิดค่ารักษาเท่าไร?" ตาบอดสนิทบอกว่า "ข้าไม่ใช่หมอ เป็นแค่ขอทาน ข้าจึงรักษาให้ฟรี" เจ้าของบ้านบอกว่า "ไม่ได้

¹ ขอความสันติสุขของมีแก่ท่าน เป็นคำทักทายระหว่างมุสลิมด้วยกัน

อย่างน้อยค่ายกครูเจ้าก็ต้องรับไป" ตามอคสนิทคนนั้นจึงไม่อาจปฏิเสธ เมื่อรับเงินแล้วก็ถามว่า "ใกล้ ๆ นี้มีวังของพระราชินีไหม" เจ้าของบ้านจึงถามว่า "เจ้าจะไปวังพระราชินีไหม" ตามอคสนิทคนนั้นตอบว่า "ข้ามีธุระนิดหน่อยช่วยพาข้าไปเข้าเฝ้าพระราชินีหน่อยสิ"

เมื่อทั้งสองเข้าเฝ้าพระราชินี พระองค์ตรัสถามว่า "เจ้ามาทำไม คนตามบอกอย่างเจ้าไม่เคยมีใครเข้ามาในวังข้าเลย" ตามอคสนิทจึงกราบทูล "ใช่ คนพิจารณาอย่างข้าพระองค์ไม่เข้ามาเลย แต่ที่ข้าพระองค์มาก็เนื่องจากข้าพระองค์ได้พบปาฏิหาริย์" พระราชินีตรัสถามอีก "ปาฏิหาริย์อะไร ไหนเจ้าลองบอกมาสิ" "อันนี้ข้าพระองค์ก็ไม่กล้ายืนยันแต่ก็ขอให้ลองดูเถอะ คืออย่างนี้ ข้าพระองค์ทูลขอช้างสองเชือกพะยะค่ะ" พระราชินีถามว่า "เจ้าจะทำอะไร ช้างถึงสองเชือก" ตามอคสนิทตอบว่า "มีภรรยาองค์หนึ่งมาเข้าฝัน มาบอกว่า ที่ภูเขาดังหนึ่งมีทองคำและนากมาก แต่จะไปที่นั่นต้องมีหมาสี่ตัวไปด้วย" "เจ้าจะเอาหมาสี่ตัวทำอะไร" พระราชินีทรงถาม "ข้าพระองค์จะเอาเลือดของมัน" ตามอคสนิทกราบทูลต่อ "เมื่อได้สองสิ่งนั้นแล้ว ข้าพระองค์จะพาพระองค์ไปขึ้นเขาพร้อมกับปืนใหญ่ แต่จะเป็นจริงตามที่ฝันหรือไม่ ข้าพระองค์ก็ไม่แน่ใจ แต่ที่สำคัญเราจะต้องลองดู"

พระราชินีทรงประกาศหาหมาสี่ตัว ชาวบ้านคนหนึ่งเป็นเจ้าของหมาสี่ตัว ซึ่งเป็นหมาที่เขาเสียตายมากที่สุด แต่ในเมื่อเป็นพระราชินีประสงค์ก็ยอมปฏิเสธไม่ได้จึงเอาหมาตัวนั้นไปถวาย หลังจากที่ได้ของมาครบทุกอย่างแล้ว ชายตามอคสนิทกล่าวว่า "เราจะไปกันแค่หนึ่งหรือสองคนไม่ได้ ต้องไปกันหลาย ๆ คน แล้วเขาก็เดินทางไปที่ภูเขาดังกล่าว พอถึงต้นเขาก็สั่งให้ยิงปืนใหญ่" "ดิม ดิม! ดิม! " ยังไม่ทันสิ้นเสียงปืนทุกคนก็เห็นแสงสีทองและนากวาววับบนภูเขา ตามอคสนิทบอกว่า "เฮ้! ใครจะเอาไปเท่าไร เอาไปเลย"

พระราชินีทรงเชิญให้ตามอคสนิทคนนั้นเข้าอยู่ในวังด้วยกันกับพระองค์ โดยที่ไม่ต้องตระเวนเร่ร่อนไปเที่ยวขอทานอีก ตามอคสนิทกราบทูลว่า "อภัยให้ข้าพระองค์ด้วยเถอะพะยะค่ะ ข้าพระองค์ผู้น้อยมีความจำเป็นไม่สามารถจะอยู่

ในวังร่วมกับพระองค์ได้ เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ข้าพระองค์ต้องการความช่วยเหลือ
เมื่อไร ข้าพระองค์จะมาเข้าเฝ้าพระองค์เอง สิ่งที่พระองค์ได้ให้แก่ข้าพระองค์นั้น
มันมากเกินไปสำหรับข้าพระองค์อยู่แล้ว ข้าพระองค์มีความจำเป็นจะต้องกลับไปยัง
ถิ่นฐานของข้าพระองค์"

และแล้วช่วงนั้นก็ทราบถึงเพื่อติดตามดาไล "เอ! ได้ข่าวว่าเพื่อนของ
เราตอนนี้รวยใหญ่แล้ว พระราชาพระราชทานอะไรให้แก่เขาละ ข้าจะลองไปขอ
บ้าง ก็ข้าเป็นผู้ที่ผลักเขาตกบ่อ แล้วมีอะไรเกิดขึ้นกับเขา ทำไมจึงเป็นอย่างนี้"
ดาไลจึงไปหาดาไลสนธิ ชายดาไลสนธิให้ทองมาก่อนหนึ่งแล้วพูดว่า "เอ็ง
เคยผลักข้าตกบ่อ แต่ข้าไม่ใจคำพูดที่จะปฏิเสธเพื่อนหรือ" ชายดาไลสนธิ
"ขอโทษที่ครั้งนั้นข้าผิดไปแล้ว อภัยให้ข้าด้วยเถอะ ลึนกับพันยังมีการกระทบกัน
แล้วนับประสาอะไรกับเราสองคน" ดาไลสนธิเมื่อรับทองไปแล้วก็เดินทาง
กลับบ้าน ระหว่างทางก็คิดขึ้นว่า "เอ! ข้าจะต้องสืบให้ได้ว่า เพื่อนของเรา
เขาทำอย่างไร ทำไมถึงได้รวยเร็วอย่างนี้" ชายดาไลสนธิจึงเดินไปที่บ่อ
แล้วลงไปนอนรอดูว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น ลงไปอยู่ทั้งวันแล้วก็ไม่เห็นมีอะไร
ตกกลางคืนผีเรือนและผีภูเขาก็มารประชุมปรึกษาหารือกันว่า "ไอ้มนุษย์หน้าไหน
ที่รู้ความลับของเราทั้งสอง ข้าว่าต้องเป็นวันนั้นแน่ ๆ เลย แต่เอ...จะมีมนุษย์
อยู่ที่ไหนวะ ข้าก็มองดูรอบ ๆ แล้วไม่เห็นมีใคร วันหลังเราจะประมาทไม่ได้
แล้วนะ" แล้วผีตนหนึ่งก็เดินไปที่บ่อก็เห็นชายดาไลสนธินอนแฉ่งแฉ้างอยู่ในบ่อ
ผีทั้งสองก็เลยช่วยกันจับดาไลสนธิฉีกเนื้อกินอย่างเอร็ดอร่อย ดาไลสนธิ
จึงเสียชีวิต

9. เรื่อง นายเซ็งพ่อค้าอินทผลาล์ม

นายลีเบ็ง เวาะเจ - ผู้เล่า

มีพระราชผู้เป็นใหญ่พระองค์หนึ่ง พระองค์มีโอรส-ธิดาสามพระองค์ องค์โตเป็นชายชื่อ สุลต่านอาบดิน องค์กลางเป็นชายชื่อ สุลต่านอะหมัด และ องค์เล็กเป็นหญิงชื่อ ค่วนบูคือริบอช อยู่มาวันหนึ่งพระราชาทรงประชวรจึงตรัส เรียกพระโอรส-ธิดาทั้งสามองค์เข้าเฝ้า เพื่อทำการตกลงเกี่ยวกับงานพระศพ โดยเรียกตามลำดับอาวุโส เมื่อองค์โตเข้าเฝ้าพระองค์ทรงมอบสวนยางเป็น กรรมสิทธิ์ แล้วก็รับสั่งว่า "เมื่อพ่อตายแล้ว ให้นำศพไปฝังไว้ในป่าใหญ่" เมื่อ องค์กลางเข้าเฝ้าพระองค์ทรงมอบสวนมะพร้าวเป็นกรรมสิทธิ์และรับสั่งว่า "เมื่อพ่อตายแล้ว ให้นำศพไปฝังไว้ใต้มีสยิด" และเมื่อองค์เล็กเข้าเฝ้า พระองค์ ก็ทรงมอบพระราชวังเป็นกรรมสิทธิ์และรับสั่งว่า "เมื่อพ่อตายแล้ว ให้นำศพไปฝังไว้กลางทุ่งใหญ่" หลังจากนั้นไม่นานพระราชาก็สิ้นพระชนม์ลง พระโอรส-ธิดา ต่างประชุมปรึกษาหารือกัน โอรสองค์โตจะนำไปฝังในป่าใหญ่ โอรสองค์กลาง จะนำไปฝังใต้มีสยิด และธิดาองค์สุดท้องจะนำไปฝังที่ทุ่งใหญ่ เนื่องจากทุกพระองค์ ก็อยากจะทำตามพระราชประสงค์ ต่างฝ่ายต่างก็ไม่ยอมซึ่งกันและกัน

จะกล่าวถึงชายหนุ่มคนหนึ่งหน้าตาอัปลักษณ์นามว่า "เซ็ง" มีผิวหน้า ตะปุ่มตะป่ำ, ขาเป้, มืองอ, หลังค่อม, ท้องลงพุง และหัวล้านครบตามความ อัปลักษณ์ทุกประการ นายเซ็งมีอาชีพขายอินทผลาล์ม ขณะนั้นก็ใฝ่ฝันอยากประกาศ เพื่อหาบุคคลใดก็ได้มาแก้ปริศนาอันนั้น เมื่อไปพบนายเซ็ง นายเซ็งตกลงจะเป็นผู้ แก้ปริศนาอันนี้ด้วยตนเอง เมื่อเขาเดินทางไปถึง พระโอรสและพระธิดาตรัส ถามว่า "ท่านชายอัปลักษณ์ ท่านแน่ใจแล้วหรือว่าสามารถแก้ปริศนาอันนี้ได้" พระธิดาตรัสว่า "ถ้าท่านเก่งจริง สามารถแก้ปริศนาอันนี้ได้ ข้ายินดีแต่งงานกับ ท่านโดยจะไม่ขอสินสอดใด ๆ ทั้งสิ้น" พระธิดาองค์นี้สวยงามยิ่งนัก คิ้วโก่ง คำเหมือนนิล แก้มเปล่งปลั่งแดงราวลูกตำลึงสุก จมูกโด่ง พระธิดายอมสละทุกสิ่ง ทุกอย่าง ขอให้แก้ปริศนาอันนี้ได้เท่านั้น

เมื่อเป็นที่ตกลงแล้ว นายเซ็งจึงเรียกทั้งหมดมาประชุมปรึกษาหารือกัน หลังจากประชุมเสร็จสิ้นไปแล้ว นายเซ็งจึงขอให้พระโอรสและพระธิดาตรัสสั่งให้นายทหารและชาวบ้านช่วยกันพามีต, ขวาน, จอบ, เสียม, ลี้อันเป็นอุปกรณ์สำหรับทำงาน พระโอรสทรงตอบตกลง เนื่องจากพระองค์เป็นพระโอรส การขอความร่วมมือจากนายทหารและชาวบ้านแก่นี้ไม่มีปัญหา หลังจากทุกคนเตรียมอุปกรณ์แล้ว ทุกคนจึงนำพระศัพพะราชาไปฝังไว้ในป่าใหญ่ หลังจากเรียบร้อยแล้ว นายเซ็งก็สั่งให้ทุกคนโค่นต้นไม้ในป่าช้าแล้ว เขาก็เอาไม้มาทำเป็นเส้าและเพดานฝาผนัง และแล้ว นายเซ็งก็สั่งให้ทุกคนลงมือสร้างมัสยิด เป็นว่าถูกต้องตามพระราชประสงค์ทุกประการ พระโอรสและพระธิดาทุกองค์ต่างพอพระทัย

มาถึงเรื่องกรรมสิทธิ์ในการครอบครองมรดก ส่วนนางเป็นของพระโอรสองค์โต ส่วนมะพร้าวเป็นของพระโอรสองค์กลาง พระราชวังเป็นของพระธิดาองค์สุดท้าย ซึ่งมันไม่ถูกต้อง ความเป็นจริงโอรสองค์โตซึ่งจะทำหน้าที่เป็นพระราชองค์ต่อไปน่าจะเป็นผู้มีสิทธิ์มากกว่า พระธิดาจึงตรัสว่า "เอาอย่างนี้ดีไหม เราเอาพระบรมฉายาลักษณ์ของเสด็จพ่อมาชิงแข่งกัน ใครสามารถชิงไปถูกที่ตำค่านั้นเป็นผู้ชนะและจะได้ครอบครองสมบัติทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว"

พระเชษฐาทั้งสองพระองค์ทรงเห็นด้วย จึงนำพระบรมฉายาลักษณ์มาวางไว้กลางสนาม พระโอรสองค์โตชิงไม่ถูก พระโอรสองค์กลางก็ชิงไม่ถูกเช่นเดียวกัน มาถึงพระธิดา พระองค์ทรงหยิบปืนมาเส็งเพื่อจะยิง ในขณะนั้นเองพระองค์ก็ทรงกันแสงแล้วตรัสว่า "เอาเถอะ! ทรัพย์สินสมบัติทุกอย่างเป็นที่ทั้งสองแล้ว เอาเถอะ ฉันขอพระบรมฉายาลักษณ์เพียงอย่างเดียวก็พอแล้ว นี่แหละที่เขามองว่าทรัพย์สินทำให้คนตาบอดได้ นี่ที่นี้เป็นพระบรมฉายาลักษณ์ ถ้าเป็นเสด็จพ่อจริง ๆ พี่ ๆ ทั้งสองก็จะยิงใช้หรือไม่ พี่ ๆ ทำทุกอย่างให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินสมบัติไม่อายต่อฟ้าดินเลยหรือไง" พระเชษฐาทั้งสองเมื่อได้ยินพระขนิษฐาตรัสเช่นนั้น จึงเกิดความละอายแก่ใจ ต่างคนต่างก็เสียพระทัยแล้วต่างก็ยกส่วนนางและส่วนมะพร้าวให้กับพระขนิษฐาทั้งหมด แล้วทั้งสองก็สละราชสมบัติหนีไปอยู่เมืองอื่นเป็นคนสามัญทั่วไป หลังจากนั้นไม่นาน นายเซ็งผู้บัลลังก์ก็หายจากโรคร้าย ชาวที่เคยเบียดเบียน

เหยียดตรง ท้องลงพุงก็ลดลงเป็นปกติ หัวล้านก็มีผมงอกออกมา เขากลายเป็น
ชายรูปหล่อในทันทีทันใด ในที่สุดนายเซ็งพ่อค้าอินทผลัม ซึ่งได้อภิเษกกับพระธิดา
ก็ได้เป็นพระราชาครองเมืองนั้นอย่างมีความสุขชั่ววันจนิรันดร

10. เรื่อง นิทานเงียบ

นายมอมะนอร์ บูแทน - ผู้เล่า

ป่าแห่งหนึ่งพระราชาร่วมด้วยนายทหารผู้ใกล้ชิดกำลังล่าสัตว์ เมื่อถึงเวลากลางคืนทุกคนรวมทั้งพระราชากำลังพูดคุยสนทนากันเสียงจ่อแจไปหมด พระราชาจึงตรัสว่า "เฮ้! เงียบ ๆ หน่อยได้ไหม ข้ามีนิทานจะเล่าให้พวกเจ้าฟัง นิทานเงียบไงล่ะ พวกเจ้าคอยฟังก็แล้วกัน" บรรดานายทหารคนสนิทก็นิ่งเงียบ คอยฟังว่าเมื่อไรพระราชาก็จะทรงเล่านิทานสักที ขณะนั้นเองก็มีพวกผีกลุ่มหนึ่งก็กำลังคอยฟังอยู่ด้วย เมื่อพระราชาทรัสเช่นนั้น พวกผีจึงคิดจะปลงพระชนม์ พระราชาโดยกล่าวหาว่าพระราชาคิดจะรับสั่งว่าจะเล่านิทานแต่ก็ไม่เล่า เมื่อฆ่าแล้วจะเอาเนื้อพระราชากินเป็นอาหาร พวกผีวางแผนว่าพรุ่งนี้ผีตนหนึ่งไปรอที่ต้นไม้ใหญ่ เมื่อพระราชาสด็จผ่านก็จะกระแทกต้นไม้ใหญ่ให้ลงมาทับ อีกคนหนึ่งบอกว่า "ข้าจะไปรอที่ต้นสะเคาใหญ่ เมื่อพระราชาสด็จผ่านมา ข้าก็จะโค่นต้นสะเคาให้ล้มทับพระราชาสูดหายใจยังไม่สิ้นพระชนม์ ข้าจะเสกไม้เท้าของข้าเป็นงูใหญ่เข้าไปกัดพระราชาดังในวัง" ขณะนั้นมีชายคนหนึ่งแอบฟังพรรคพวกผีกำลังวางแผนกันอยู่ทำให้เข้าทราบแผนการร้ายของผี

วันรุ่งขึ้นชายหนุ่มคนนั้นจึงไปเข้าเฝ้าพระราชแล้วทูลว่า "เมื่อคืนนี้หม่อมฉันฝันประหลาดแต่หม่อมฉันจำเป็นจะต้องขออนุญาตจากพระองค์ก่อนที่จะเล่าเรื่องราวที่หม่อมฉันฝัน นอกจากนี้การเดินทางกลับครั้งนี้ หม่อมฉันขอนิ่งม้าตัวเดียวกับพระองค์ หม่อมฉันกลัวว่าพระองค์จะต้องสิ้นพระชนม์" พระราชาจึงตรัสถามว่า "ท่านฝันถึงสิ่งใดไหนลองเล่าให้ข้าฟังสิ" ชายหนุ่มคนนั้นจึงกราบทูลทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้ยินพวกผีวางแผนลอบปลงพระชนม์พระราชเมื่อคืนนั้น ดังนั้นพระราชาทรงอนุญาตให้ชายหนุ่มคนนั้นขี่ม้าไปพร้อมกับพระองค์ พอถึงต้นไม้ใหญ่ชายหนุ่มคนนั้นก็กระตุกเชือกทำให้ม้ากระโดดหนีขึ้นไปก่อนที่กิ่งไม้จะลงมาทับ พอไปถึงต้นสะเคาชายหนุ่มก็เอาเชือกมาตีม้า ม้าตัวนั้นตกใจกระโดดหนีก่อนที่ต้นสะเคาจะล้มทับพระราช

เมื่อเดินทางกลับถึงพระราชวัง ชายหนุ่มคนนั้นก็กราบทูลอีกว่า "อ้อ! หม่อมฉันขออนพรพร้อมกับพระองค์ด้วย ไม่ทราบว่าจะทรงอนุญาตหรือเปล่า" พระราชาตรัสว่า "ข้าอนุญาต" และในคืนนั้นเองงูใหญ่ก็มาจริง ๆ งูตัวนั้นก็เลื้อยตรงจะเข้ากัดพระราชา ชายหนุ่มคนนั้นจึงชักดาบและฟันงูนั้นขาดเป็นสามท่อน จากนั้นชายหนุ่มก็เอางูสามท่อนตัวนั้นไปซ่อนไว้ใต้กะทะใบบัวใหญ่ บราภพว่า เลือดงูกระเด็นไป เปื้อนพระมเหสี ทำให้ชายหนุ่มไม่รู้จะทำอย่างไรเพราะถ้าทำสุมสี่สุมห้า เมื่อพระราชาตื่นบรรทมทอดพระเนตรเห็น เขาก็จะถูกกล่าวหาว่าลวนลามพระมเหสี ในที่สุดก็就会被ประหารชีวิต ชายหนุ่มคิดว่า "เอ้า! ตายเป็นตาย ข้าจะใช้สิ้นเลย เลือดงูที่เปื้อนพระมเหสี" เมื่อชายหนุ่มแลลับไปเลียเท่านั้นเอง พระมเหสีตกพระทัยตื่นบรรทม ทรงกล่าวหาว่าชายหนุ่มคนนั้นจะทำมีตีมิร้ายกับพระองค์ พระราชาจึงทรงจับชายหนุ่มเพื่อประหารชีวิต แต่ก็ยังให้เวลาอีกสามวันเพื่อทำการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อครบกำหนดวันประหารชีวิต พระราชาจึงมีรับสั่งให้ชายหนุ่มเข้าเฝ้าเพื่อสอบสวนเป็นครั้งสุดท้าย ชายหนุ่มเมื่อเข้าเฝ้าแล้วก็กราบทูลว่า "อย่าเพิ่งลงมือฆ่าหม่อมฉันก่อนได้ไหมพะย่ะค่ะ" หม่อมฉันมีเรื่องจะบอกให้ทุกคนได้รับรู้ข้อเท็จจริง หลังจากที่หม่อมฉันเล่าจบแล้ว เชิญฆ่าได้เลย" พระราชาก็ทรงอนุญาต ชายหนุ่มคนนั้นก็เล่าเรื่องราว "ในวันที่พระราชาพร้อมด้วยนายทหารคนสนิทออกไปล่าสัตว์ในป่า ก่อนเดินทางกลับก็มีชายหนุ่มขอขี่ม้าตัวเดียวกันกับพระราชา ใช้หม่อมฉันหรือเปล่า" พระราชาตรัสตอบว่า "มีและชายคนนั้นก็ชื่อท่าน" ชายหนุ่มจึงทูลถามต่อว่า "มีอะไรตกลงมาจะทับพระองค์" พระราชาทรงตอบว่า "กิ้งคันทิร" แล้วชายหนุ่มก็ทูลต่อไปอีกว่า "ถ้าชายหนุ่มคนนั้นไม่กระตุก เชือกให้ม้าตัวนั้นกระโดด กิ้งคันทิรก็คงจะทับพระองค์สิ้นพระชนม์ไปแล้ว และมีเหตุการณ์อะไรอีก" พระราชาตรัสตอบว่า "มีต้นสะเดาต้นหนึ่งล้มมาจะทับข้า" ชายหนุ่มตอบว่า "นั่นแหละถ้าไม่เป็นเพราะหม่อมฉันพระองค์ต้องสิ้นพระชนม์ไปแล้ว" พระราชาจึงตรัสถามขึ้นว่า "แล้วมันเกี่ยวอะไรกับเรื่องที่เล่ามา ไม่เห็นเกี่ยวกันเลย ข้าจะต้องประหารชีวิตท่าน" เพราะท่านได้ทำความผิดอย่างมหันต์ ขนาดจะมาลวนลามพระมเหสี" ชายหนุ่มจึงทูลตอบว่า "เดี๋ยวก่อน เรื่องยังไม่จบแค่นั้น คืนนั้นมีงูใหญ่ตัวหนึ่ง เลื้อยเข้ามาจะกัดพระองค์

หม่อมฉันนี้แหละได้ชักดาบฟันงูตัวนั้นขาดเป็นสามท่อน แล้วเลือดยก็กระเด็นไปเปื้อนพระมเหสี ครั้นหม่อมฉันจะใช้มือเช็ดก็กลัวว่าพระมเหสีจะตกพระหทัยฉัน หม่อมฉันจึงใช้ลิ้นเลียเลือดยที่เปื้อนพระมเหสี งูตัวนั้นหม่อมฉันได้เก็บซ่อนไว้ใต้กะทะใบบัว" พระราชาจึงมีรับสั่งให้นำหนุ่มคนนั้นไปขังไว้ก่อน เพราะพระองค์ต้องการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เมื่อไปเปิดกะทะใบบัวก็ปรากฏว่ามีงูอยู่ครบทั้งสามท่อน พระราชาจึงสำนึกในคุณงามความดีของชายหนุ่มคนนั้น นอกจากไม่ประหารชีวิตยังแต่งตั้งให้เป็นมุขมนตรีอีกด้วย

11. เรื่อง เปาะคือรามัดและเปาะซอมัด

นายอาลี โนะ - ผู้เล่า

เปาะคือรามัดและเปาะซอมัดทั้งสองคนกำลังพูดคุยกัน เปาะคือรามัดพูดว่า "เอ! เราน้อยอย่างนี้ไม่เห็นเข้าท่าเลย" เปาะซอมัดพูดว่า "เออ! ไปเราไปทำนาทำไร่บนภูเขาคิดว่า อยู่อย่างนี้เราจะเอาอะไรกินล่ะ" เปาะคือรามัดเป็นคนขยัน ส่วนเปาะซอมัดเป็นคนเกียจคร้าน ภรรยาที่บ้านบ่นอยู่ตลอดเวลา "เปาะคือรามัดชวนเปาะซอมัดไปทำมาหากินบ้างซิ ไม่เอาไหนเลย เอาแต่นั่งกินนอนกินอยู่กับบ้าน"

เปาะคือรามัดและเปาะซอมัดพากันขึ้นไปบนภูเขา เมื่อไปถึงยังที่ ๆ เหมาะแก่การเพาะปลูก เปาะซอมัดพูดว่า "ไหนเอ็งลองถางป่าก่อนซิ ข้าจะดูว่าวิธีการถางป่านั้นเขาทำกันอย่างไร" เปาะคือรามัดก็เลยลงมาถางป่า แล้วหันมาถามเปาะซอมัดว่า "เฮ้! แล้วเมื่อไรเอ็งจะลงมือสักทีล่ะ" เปาะซอมัดพูดว่า "เอ! ข้าคิดว่าข้าน่าจะโค่นต้นไม้ใหญ่ต้นไม้โตกว่า" เปาะคือรามัด "เอ็งจะเอาอย่างไรก็ลงมือทำเสียเถอะ ขอให้ลงมือทำก็แล้วกัน ข้าจะพยายามให้เอ็งได้มีอะไรกินบ้าง" เปาะคือรามัดตั้งใจถางป่า

ชายทั้งสองลงมือปลูกพืชโดยที่เปาะซอมัดปลูกต้นกล้วย ส่วนเปาะคือรามัดปลูกข้าว เปาะซอมัดพูดว่า "กล้วยเนี่ยออกลูกเสมอ ๆ โดยที่ไม่มีฤดูแหม่นอน" เนื่องจากเขาเคยเห็นกล้วยป่าออกลูกตลอด เปาะซอมัดนั้นปลูกกล้วยไม่เป็นที่เป็นทาง ที่โน่นนิดที่นี้หน่อย เปาะคือรามัดสบประมาทว่า "โอ๊ย! ทำอย่างนี้ไม่มีทางรวยหรอก เลี้ยงเมียไม่ไหวหรอก แต่ก็ยังดีกว่าที่เอ็งไม่รู้จักทำงานอะไรเลย" เปาะซอมัดก็เลยเถียงขึ้นว่า "คอยดูเถอะ ข้ากับเอ็งใครจะรวยกว่ากัน" สุดท้ายเมื่อทั้งสองได้เก็บเกี่ยวผลแล้วปรากฏว่าเปาะคือรามัดต้องไปช่วยเปาะซอมัดตัดกล้วย เปาะคือรามัดจึงพูดว่า "เอ็งชนะ ข้าแพ้ เอ็งปลูกต้นสองต้นก็จริง แต่มันก็สามารถขยายและเจริญเติบโตและให้ผลตลอดเลย"

หลังจากนั้นไม่นานก็มีเศรษฐีจะมาขอซื้อกล้วยของเปาะชอมัด เนื่องจาก
เศรษฐีคนนี้เขาได้ข้าวสวนกล้วยของเปาะชอมัดนั้นมากมายเหลือเกิน ส่วนเปาะคือรามัดนั้น
ถ้าปลูกข้าวห้าไร่ ก็ได้ปริมาณข้าวจำนวนห้าไร่ นั่นแหละ ซึ่งผิดกับเปาะชอมัดเนื่องจาก
เขาปลูกไว้หลายที่ ตรงโน้นนิดตรงนี้หน่อย เมื่อนำมารวมแล้วมันก็มาก คนอื่น ๆ จะไป
ทำบ้างก็ไม่ได้เพราะที่ตรงนั้นก็เป็นของเปาะชอมัด ตรงนี้ก็เปาะชอมัด สุดท้าย
เปาะชอมัดไม่ยอมขายแต่ตกลงกันไว้ว่าให้เศรษฐีเป็นคนออกทุนให้โดยเขาจะเป็นคนปลูก
เอง เป็นอันว่าเปาะชอมัดกลายเป็นคนมีฐานะดี ร่ำรวยขึ้นมาทันตาเห็น เปาะคือรามัด
เคยเป็นคนมั่งมี แต่ผลสุดท้ายเปาะคือรามัดต้องอาศัยทำงานกับเปาะชอมัด

12. เรื่อง เพื่อนแท้

นายจวแม สาและ - ผู้เล่า

มีชายหนุ่มสองคนทั้งสองเป็นเพื่อนรักกันมาก ชื่อ สาและ และยูโซะ ฐานะของทั้งสองคนต่างกันมาก กล่าวคือ สาและเป็นคนรวย ส่วนยูโซะเป็นคนจน ในช่วงเวลาที่เรียนหนังสืออยู่ที่ปอเนาะด้วยกันนั้น สาและนี่แหละคือผู้ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ยูโซะทุก ๆ อย่างรวมทั้งอาหารการกิน อยู่มาวันหนึ่งสาและบอกกับยูโซะว่า "ฉันยังไม่เคยไปบ้านเธอเลย เมื่อไหร่ดีล่ะ ฉันจะไปทานข้าวที่บ้านเธอสักมื้อหนึ่ง มีแต่เธอเท่านั้นที่รู้จักและมากินข้าวที่บ้านฉัน" ยูโซะตอบว่า "ได้จะเป็นอะไรไปล่ะ แต่ฉันจะต้องกลับไปบอกแม่ก่อนนะ" ยูโซะจึงกลับบ้านไปบอกแม่ แม่เมื่อได้ยินเช่นนั้นจึงพูดว่า "แล้วลูกจะเอาอะไรให้เขากินล่ะ เราไม่มีอะไรให้เขากินเลย" ยูโซะตอบว่า "ไม่เป็นไร "

ใกล้บ้านของยูโซะมีชาวบ้านที่เลี้ยงไก่ วันรุ่งขึ้นยูโซะจึงคิดจะไปขโมยไก่ที่บ้านหลังนั้น เมื่อขโมยได้มาแล้วก็นำกลับมาที่บ้าน หลังจากฆ่าแล้วถอนขนก็ไม่ว่าจะทิ้งขนไก่ไว้ที่ไหนดี ยูโซะจึงเอาขนไก่ติดตามตัวเขาเต็มไปหมด ถอนได้หนึ่งอันเอามาติดที่ตัวหนึ่งอัน เนื่องจากจะนำไปทิ้งอาจจะทำให้ชาวบ้านรู้ ยูโซะเองนั้นตลอดชีวิตนี้เขาไม่เคยขโมยอะไรของใครเลย การขโมยครั้งนี้ก็เนื่องจากเพื่อนสุดที่รักของเขาจะมากินข้าวที่บ้านนั่นเอง หลังจากถอนขนเรียบร้อยแล้วจึงนำไก่ไปให้แม่เพื่อปรุงอาหาร

วันรุ่งขึ้นสาและก็มาถึงบ้านก็มองหายูโซะ แต่ก็ไม่พบจึงถามผู้เป็นแม่ไม่ตอบว่า "ยูโซะไม่สบาย นอนป่วยอยู่ในห้อง เชิญกินอาหารก่อน แล้วค่อยว่ากัน" สาและเปิดประตูห้องเพื่อดูอาการของยูโซะ ปรากฏว่าทั้งตัวของยูโซะเต็มไปด้วยขนไก่ สาและจึงถามว่า "ขนไก่มาจากไหน ทำไมจึงเกาะติดเต็มตัวอย่างนี้ล่ะ" ยูโซะตอบว่า "ฉันไปขโมยไก่ เมื่อถอนขนแล้ว ฉันไม่ว่าจะเอาขนไปไว้ที่ไหนฉันก็เลยนำมาติดเต็มตัวอย่างที่เพื่อนเห็นนี่แหละ ก็ฉันไม่รู้จะเอาอะไรให้เพื่อนกิน

ฉันก็เลยไปขโมย" ส่าและบอกว่า "เธอเอาเงินนี้ แล้วไปตามเจ้าของไก่สิว่า ราคาเท่าไร?" ยูโซะจึงรับเงินจำนวนนั้นไปจ่ายให้กับเจ้าของไก่ ปรากฏว่า เจ้าของไก่เรียกค่าไก่เป็นเงินสามร้อยบาท เมื่อยูโซะจ่ายเงินเรียบร้อยแล้ว เขาก็ถอนขนไก่ที่ติดตามตัวออก ส่าและบอกว่า "แม้ว่าเราทั้งสองเป็นเพื่อนรักกัน แต่ว่าต่อไปเราจะต้องแยกย้ายกันไปทำมาหากินแล้วละ เพื่อที่จะได้รู้ว่า ใครกันแน่ที่ เป็นผู้โชคดี สามารถที่จะฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของชีวิตในอนาคตได้ ฉันมีเงินอยู่สองหมื่นบาท ฉันจะให้เธอหนึ่งหมื่นบาท ฉันเองจะนำไปใช้หนึ่งหมื่นบาท"

เมื่อทั้งสองตกลงกันเรียบร้อยแล้ว ทั้งคู่จึงแยกย้ายกันออกไปทำมาหากิน ส่าและนั้นหลังจากแยกย้ายกันไปแล้วก็ไม่ได้ไปทำมาหากินที่ไหน นำเงินหมื่นบาท ไปเที่ยวเตร่กินเหล้าเมายาและเที่ยวโสเภณีในเมือง ส่วนยูโซะนั้นนำเงินหนึ่งหมื่น ที่ได้จากส่าและไปลงทุนค้าขายทำให้ฐานะของเขาดีขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนส่าและซึ่งเป็นเจ้าของเงินเที่ยวเมาเหล้าจนเงินหมดกระเป๋าคือเหลือแต่กางเกงในตัวเดียว

วันหนึ่งยูโซะคิดถึงส่าและจึงขับรถออกจากบ้านเพื่อไปหาส่าและ หลังจากออกจากบ้านก็มาพบกับส่าและซึ่งกำลังเดินโซเซล้มแหล่มีลมหายใจ โดยสวมกางเกงในเพียงตัวเดียว ยูโซะเมื่อเห็นสภาพของส่าและเช่นนี้ก็คิดว่า "เอ ! ส่าและเป็นอะไรไป ทำไมจึงเหลือแต่กางเกงในเพียงตัวเดียว" แต่ก็ไม่ได้จอดรถรับส่าและ แต่อย่างใด คงขับรถผ่านไปเฉย ๆ ส่าและเมื่อหันมาเห็นยูโซะขับรถและไม่ได้ หักท้ายจอดรับตัวเองจึงนึกคำอยู่ในใจพร้อมกันนั้นก็บ่นรำพันว่า "โธ่ ! ยูโซะ ทำไมเพื่อนทำกับฉันได้ถึงเพียงนี้ เพื่อนช่างอกตัญญูกับฉันเหลือเกิน ช่วงที่เพื่อนลำบาก ก็ฉันนี่แหละที่ช่วยเหลือเพื่อนอย่างโน้นอย่างนี้ แม้กระทั่งเงินทุนสำหรับทำมาหากิน ก็เป็นเงินของฉัน"

ฝ่ายยูโซะนั้นที่เขาไม่ได้จอดรับส่าและ เพราะรีบจะไปซื้อข้าวอาหาร แล้วนำกลับมาให้ภรรยาที่บ้านทำอาหาร เตรียมพร้อมเพื่อต้อนรับส่าและเพื่อนของเขา หลังจากที่น่าสั่งของเพื่อให้ภรรยาปรุงอาหารเรียบร้อยแล้วยูโซะก็รีบขับรถไปรับส่าและ เมื่อไปถึงส่าและพูดว่า "อ้อ ! มาแล้วหรือ คิดว่าจะไม่มาเสียอีก นึกว่า

เพื่อนจำฉันไม่ได้แล้ว" ยูโซะก็ไม่ตอบว่ากระไรรีบชวนสาและขึ้นรถและกลับบ้านทันที โดยสั่งให้สาและอยู่ที่บ้านของเขาเจ็ดวัน กลางวันทั้งคู่ไม่ได้คุยกันเลย เนื่องจากที่นอนตอนเช้ายูโซะก็ออกไปทำงานแล้ว

เมื่อครบกำหนดเจ็ดวัน คืนนั้นสาและบอกว่า "วันรุ่งขึ้นฉันรู้สึกว่าได้เวลาแล้ว ฉันจะกลับบ้าน ช่วยไปส่งฉันที่บ้านหน่อย" แต่ยูโซะก็ไม่ได้ทำอะไร สาและนั่นหวังว่ายูโซะอาจจะให้เงินสำหรับค่ารถให้เขาบ้างไม่มากก็น้อย สาและจึงบ่นอยู่ในใจว่า "โห้! เราคบยูโซะเป็นเพื่อนนี้ไม่มีประโยชน์อะไรเลย เขาช่างเป็นคนที่อกตัญญูอะไรอย่างนี้ แต่ก่อนเมื่อเขายังยากจน เราเคยให้เงินช่วยเหลือ แต่พอเรากลับยากจนบ้าง เขาไม่เคยแม้กระทั่งปริปากว่าจะให้ความช่วยเหลือ" แต่สาและไม่รู้ว่แท้ที่จริงแล้วทุกวันที่ยูโซะออกจากบ้านตั้งแต่เช้า และกลับมาในตอนเย็นนั้น เขาไปควบคุมดูแลการต่อเรือ และเรือลำนี้เขาจะมอบให้สาและ สาและนั่นได้แต่รำให้ด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจในโชคชะตาของตัวเอง เมื่อก่อนนั้น เขาเคยให้เงินเป็นจำนวนหมื่นบาท ในยามนั้นแม้กระทั่งเพื่อนที่ใกล้ชิดสนิทสนมที่สุกกี้ก็ได้แสดงหรือมีความเห็นใจเขาเลย

รุ่งขึ้นอีกวันหนึ่งสาและบอกว่า "วันนี้ฉันจะกลับบ้านแล้วละ" ยูโซะตอบว่า "วันนี้แหละที่ฉันจะอนุญาตให้เพื่อนกลับบ้านได้ ที่ฉันไม่ให้เพื่อนกลับนั้นก็เนื่องจากฉันต้องการให้เพื่อนพักผ่อนให้สบาย ๆ ก่อน" ยูโซะก็เลยรีบไปจัดการกับเรือลำดังกล่าว เมื่อเรือต่อเสร็จเรียบร้อยยูโซะก็ไปซื้อของมาบรรจุเต็มลำเรือ และบอกให้กับต้นซบเรือว่า "เรือลำนี้ขอมอบให้กับเพื่อนที่ฉันรักมากที่สุด พร้อมกับสิ่งของทุกอย่างที่อยู่ในเรือลำนี้ด้วย แต่อย่าบอกความจริงให้เขาทราบก่อนที่เรือจะแล่นไปถึงบ้านของเขา" สาและเองนั้นเมื่อขึ้นไปอยู่บนเรือแล้วก็ได้แต่ร้องไห้ ร้องให้อยู่ตลอดเวลา คิดในใจว่า "โห้! เพื่อนเราช่างใจไม่ใส่ระกำเหลือเกิน เพื่อนแท้ยังทำกับฉันได้ถึงเพียงนี้ ไม่นึกถึงบ้างเลยหรือว่ ที่เพื่อนรวยขึ้นมาทุกวันนี้ก็เพราะเงินของใคร มิใช่เพื่อนคนนี้หรือหรือ" ภายในเรือลำนั้นเพียงพร้อมไปด้วยสิ่งของอุปโภคบริโภคเต็มลำเรือ นอกจากนั้นก็ยังมีคนงานอีกสามคนรอบครัว สาและนั้นยังไม่รู้เลยว่าเรือลำนี้จะไปไหน เขาจะฆ่าเราหรือเปล่าว่ เขาไม่รู้ว่ เรือลำนี้ยูโซะได้มอบให้เป็นกรรมสิทธิ์ของเขา

ฝ่ายยูโซะเมื่อเรือแล่นออกจากท่าแล้ว เขาก็รีบขับรถตามไปทางบกเพื่อที่จะไปรอรับสาและที่ท่าเรือที่บ้านของสาและ เมื่อเรือจอดเทียบท่าที่บ้านของสาและแล้ว ในขณะที่สาและกำลังจะก้าวเท้าขึ้นจากลำเรือ ยูโซะก็รีบวิ่งมาบอกว่า "สาและเพื่อนรัก เรือลำนี้เป็นของเพื่อน ฉันขอมอบเรือลำนี้และสินค้าที่อยู่ในเรือทั้งหมดให้เพื่อน ตอนนี้เพื่อนเป็นเจ้าแก่แล้ว ลูกจ้างก็มีพร้อมแล้ว" สาและตื่นตันใจและพูดว่า "ฉันกับเธอ เราสองคนคือเพื่อนแท้" แล้วชายหนุ่มทั้งสองก็สวมกอดกันเป็นเวลานาน ทั้งคู่คบกันเป็นเพื่อนรักจนชั่วชีวิต

13. เรื่อง มหาเศรษฐี

นายวาแม ส่าและ - ผู้เล่า

มีเศรษฐี 2 คน คือเศรษฐีทะเลซึ่งร่ำรวยเนื่องจากประกอบอาชีพทางการประมงและตั้งบ้านเรือนอยู่ริมทะเล และเศรษฐีบกซึ่งร่ำรวยเนื่องจากประกอบอาชีพเกษตรกรรมและตั้งบ้านเรือนอยู่ริมภูเขา เขาทั้งสองเป็นเพื่อนรักกันมาก คนหนึ่งชื่อ "ส่าและ" อีกคนชื่อ "นิ" ทั้งสองเป็นเพื่อนรักกันมาตั้งแต่สมัยเรียนหนังสือด้วยกัน ทั้งสองเคยล่นวาทาไว้ว่า "เมื่อต่างคนแต่งงานแต่งงานไป แล้วมีลูก เราจะต้องให้ลูกของเราได้แต่งงานกัน" ส่าและพูด นิก็ตอบว่า "ไม่มีปัญหา"

หลังจากที่ทั้งสองเรียนจบแล้วต่างก็แยกย้ายกันและต่างคนต่างก็มีภรรยา และลูกในช่วงเวลาไล่เลี่ยกัน ส่าและได้ลูกชายชื่อ "จะแหว" ส่วนนี้ได้ลูกสาวชื่อ "จะแม่ะ" เมื่อเด็กทั้งสองโตขึ้นเป็นหนุ่มและสาว ผู้เป็นพ่อและแม่ของทั้งสองฝ่าย จึงได้จัดงานพิธีแต่งงานขึ้น ในระหว่างที่มีการปรึกษาหารือกันว่างานครั้งนี้จะให้ฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงเป็นเจ้าของ ต่างฝ่ายต่างก็ไม่ยอม กล่าวคือ แต่ละฝ่ายพยายามที่จะจัดที่บ้านของตนเองให้ได้ ในที่สุดก็มีการประนีประนอม ตกกลงกันว่าให้แต่ละฝ่ายต่อชานบ้านให้มาบรรจบกันแล้วสร้างกระท่อมขึ้นหลังหนึ่งตรงจุดกึ่งกลาง พิธีแต่งงานระหว่างจะแหวและจะแม่ะจึงถูกจัดขึ้นที่กระท่อมหลังนั้น

เมื่อเสร็จจากงานแต่งงานเรียบร้อยแล้ว ชาวบ้านก็ช่วยกันรื้อชานบ้านออกให้เหลือเพียงกระท่อมตรงกลาง เป็นที่อยู่อาศัยของสามีภรรยาคู่นี้พร้อมกับคนรับใช้หนึ่งคน รวมกันเป็นสามคน ทั้งสามคนอยู่ด้วยกันโดยมีผ้าขาวม้าหนึ่งผืน และผ้าโสร่งหนึ่งผืนเท่านั้น สองสามีภรณานั้นบางครั้งคนใดคนหนึ่งต้องเปลือยกายนอนอยู่ในห้อง เพื่อให้อีกคนหนึ่งมีผ้าปูที่นอน สามีภรรยาไม่มีอะไรทั้งสิ้น ของที่เหลือจากงานแต่งงานดังกล่าวก็หมดไป จะแหวจึงปรึกษากับภรรยาว่า "เราจะฝันนอนอยู่ต่อไปโดยที่ไม่มีงานไม่ได้แล้วละ" "เฮ้! ไปก็ไป จะทำอย่างไรละ เราคนจนนี้ "แต่พี่ว่าน้องจะไปได้อย่างไรในเมื่อเรามีผ้าอยู่ผืนเดียวเอง"

คืนนั้นในขณะที่ทั้งสองกำลังนอนอยู่ในห้อง เขาเหลือบไปเห็นเศษสตางค์จำนวนหนึ่งสตางค์อยู่ที่ใต้เตียงบ้าน จะแม่จึงบอกให้สามีลงไปเก็บเงินจำนวนนั้น เมื่อได้เงินมาแล้ว จะแม่จึงบอกสามีว่า "พรุ่งนี้พี่ไปตลาดคนะจะ ไปซื้อเมล็ดผักเสี้ยนมา" จะแม่จึงสวมผ้าโสร่งไปตลาด ภรรยาใช้ผ้าขาวม้ากระโจมอกอยู่กับบ้าน จะแม่เมื่อไปซื้อเมล็ดผักเสี้ยนจากตลาดได้แล้วก็ไปหาที่ ๆ จะปลูก เขาไปพบที่ดินแห่งหนึ่งซึ่งเป็นที่เหมาะสำหรับการเพาะปลูก เพราะพื้นที่แห่งนี้ไม่ทราบว่ามีใครถางและจุดไฟเผาเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นเขาก็เริ่มลงมือปลูก ในขณะที่ผักเสี้ยนกำลังเจริญเติบโต อาหารที่จะกินก็ได้หมดไป เขาก็เด็ดต้นผักเสี้ยนมากิน ปรากฏว่าได้มาเป็นจำนวนมากจนกินไม่หมด จะแม่จึงบอกว่า "เอาผักเสี้ยนที่เหลือไปขายที่ตลาดนะ" วันแรกที่ไปขาย ได้เงินมาสตางค์ วันรุ่งขึ้นก็เอาไปขายอีก ได้เงินมาห้าสตางค์ จะแม่บอกว่า "วันนี้ขายได้เท่าไร พี่ซื้อผักกลับบ้านด้วยนะ"

ดังนั้นวันรุ่งขึ้น ทั้งสองคนจึงออกไปเด็ดผักเสี้ยนด้วยกัน เพราะมีฝ้านุงครบแล้ว เมื่อทั้งสองร่วมแรงกันทำงานอย่างขยันขันแข็งจึงทำให้ได้จำนวนเพิ่มมากขึ้น เมื่อเอาไปขายที่ตลาดก็ได้เงินมาจำนวนวันละหนึ่งร้อยสตางค์ทุกวัน กิจการปลูกผักเสี้ยนของเขาเจริญรุดหน้าเรื่อย ๆ ปลูกกลางแดดไปขายกลาง ทำให้ฐานะของเขาดีขึ้นเหมือนกับชาวบ้านคนอื่น ๆ สามารถซื้อทุกอย่างที่ตัวเองต้องการ แสดงว่าที่เขารวยขึ้นเนื่องจากการปลูกผักเสี้ยนนั่นเอง จะแม่บอกสามีว่า "ถึงเวลาที่เราต้องสร้างบ้านแล้วละ" จะแม่บอกว่า "การจะสร้างบ้านต้องมีเงินมากกว่านี้ เพราะจะต้องซื้อไม้ซุงนี้หลายอย่างเงินเรามีไม่พอหรอก"

ฝ่ายจะแม่นั้น เมื่อตัวเองร่ำรวยพอสมควรแล้วก็ถึงเพื่อนคนหนึ่งจึงบอกภรรยาว่า "พี่จะไปหาเพื่อน ไม่ทราบว่าตอนนี้เป็นอย่างไรบ้าง" ก่อนออกเดินทาง เขาชวนเด็กท้ายตลาดคนหนึ่งเป็นเพื่อนเดินทาง การเดินทางครั้งนี้เขาใช้เรือเป็นพาหนะ ทั้งสองจึงพายเรือไปเรื่อย ๆ พบกับชายคนหนึ่งกำลังเลี้ยวไม้จิงตามขึ้นว่า "ในหมู่บ้านแห่งนี้มีคนชื่อ หะมะหรือไม่วะ" ชายคนนั้นตอบว่า "ไม่มี" เขาก็พายเรือต่อไปอีกเรื่อย ๆ

ฝ่ายเจะแอะซึ่งอยู่ที่บ้านหนเผ้ารอสามีกลับบ้านไม่ไหวจึงพายเรือตามสามีไปอีกคนหนึ่ง โดยชวนเด็กท้ายตลาดเป็นเพื่อนหนึ่งคน เจะแอะนั้นตอนนี้เปลี่ยนอาชีพเป็นคนเลื่อยไม้ ทั้งสองก็พบกันโดยที่เจะแอะจำ เจะแอะเมียตนเองไม่ได้ เจะแอะจึงขอช่วยเด็กที่มาด้วยกันนั้นขึ้นไปตามคนที่กำลังเลื่อยไม้ว่า "อยากจะนอนกับแม่ฝ่ายหรือเปล่า" เจะแอะก็ลงไปดูแล้วก็จำเมียตัวเองไม่ได้ แล้วทั้งสองจึงได้ร่วมประเวณีกันในเรือลำนั้น วันรุ่งขึ้นชายเลื่อยไม้คือเจะแอะซึ่งเป็นสามีของนางถามว่า "อา! การที่น้องมานอนกับพี่ น้องต้องการอะไร น้องต้องการเงินเท่าไร บอกมา พี่จะให้ทั้งนั้น" ฝ่ายภรรยา (เจะแอะ) ซึ่งจำสามีได้เมื่อร่วมประเวณีกันแล้วคืนนั้นเจะแอะได้ตั้งครรภ์ นางตอบไปว่า "น้องไม่ต้องการเงิน น้องต้องการแต่เพียงหมากพลูที่อยู่ในถุงเท่านั้น" เจะแอะก็ตั้งถุงหมากพลูที่เอามาให้แก่หญิงสาว หลังจากนั้นเจะแอะก็กลับมาอยู่ที่บ้านตามเดิม

เวลาผ่านไปสามปี ลูกของนางมีอายุสามขวบพอดี เจะแอะกลับมาบ้านเขาตามชาวบ้านไปทั่ว ๆ ว่าบ้านของเขาคือที่ไหนเพราะเขาจำบ้านตัวเองไม่ได้ หลังจากนั้นก็ไปพบกับเด็กคนหนึ่งจึงขอความช่วยเหลือจากเด็กคนนั้นว่า "ช่วยพาลุงไปบ้านเจะแอะหน่อย! ลุงหวังว่าหลานคงรู้จักนะ" เมื่อไปถึงบ้าน เจะแอะก็ต้องตกตะลึงเนื่องจากวันที่เขาจากไปนั้น บ้านไม่ได้อยู่ในลักษณะนี้เลย ทำให้เขาคิดว่าเจะแอะนี้ต้องแต่งงานใหม่แน่ ๆ เขาก็เรียกเจะแอะออกมาแล้วถามว่า "นี่เจะแอะ น้องได้สามีใหม่แล้วหรือ! ทำไมน้องทำกับพี่ได้ถึงเพียงนี้ ถึงขนาดไปมีลูกกับเขาด้วย" เจะแอะพูดด้วยความโกรธ เจะแอะจึงสั่งให้ลูกเข้าไปหยิบถุงหมากพลูนั้นมาแล้วก็พูดว่า "คืนนั้นฉันได้นอนกับใครไม่ทราบ ก่อนจากกัน เขาได้ให้สิ่งนี้เป็นรางวัล แล้วฉันก็ตั้งครรภ์และคลอดลูกคนนี้แหละ" เจะแอะจึงรู้ว่าหญิงหม้ายที่เขาได้ร่วมประเวณีในเรือคืนนั้น ที่แท้ก็คือเจะแอะภรรยาของเขานั่นเอง และเด็กคนนั้นก็คือลูกของเขาเอง

ในที่สุดพ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายซึ่งไม่มีลูกคนอื่นอีก ต่างก็ยกสมบัติให้สามีภรรยาทั้งคู่ทั้งหมด ทุกคนบอกกับลูกของเขาทั้งสองว่า "สิ่งที่พ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายได้กระทำลงไปนั้นก็เพื่อที่จะให้ลูกรู้ และซาบซึ้งถึงความยากลำบากในการทำมาหากิน เจ้าจะได้มีประสบการณ์ แล้วนำไปสั่งสอนลูกหลานต่อ ๆ ไป

14. เรื่อง มูอาลาฟ¹

นายปะคอนะ สามะ - ผู้เล่า

มีชายคนหนึ่งชื่อ "ชาติ" เดิมเขาเป็นคนจีนแล้วเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามโดยการแต่งงานกับหญิงสาวผู้หนึ่งซึ่งเป็นชาวเล ทั้งสองอยู่ร่วมกันและทำมาหากินอย่างมีความสุข วันหนึ่งมีพ่อค้ามาหาซื้อกระเบื้อง ดังนั้นสองสามีภรรยาจึงตกลงที่จะออกไปทำกระเบื้องกลางทุ่งใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหมู่บ้านที่เขาอาศัยอยู่พอสมควร พอถึงตอนเย็นเขาทั้งสองจึงเดินทางกลับบ้าน ระหว่างทางในขณะที่เขากำลังปั่นจักรยานเพื่อไต่ขึ้นเนินเขา ก็มีช้างตัวหนึ่งซึ่งมีความขี้ขางชื่อว่า "ปะจุมะ" กำลังเดินลงจากเนินเขา จักรยานของชาติไม่มีเบรคจึงทำให้ไม่สามารถบังคับให้รถจักรยานของเขาหยุดได้ รถจักรยานจึงลอคเข้าไปใต้ท้องช้าง แล้วเขาก็กระโดดลงจากรถแล้วพูดว่า "เฮ้ย! ใครกันวะ ตาบอดหรือไง คนทั้งคน ทำไมมองไม่เห็น" ปะจุมะตอบว่า "ใครกันแน่ที่ตาบอด" ชาติพูดว่า "หากฉันตาบอด ฉันก็ขี่จักรยานไม่ได้นะสิ" หลังจากเถียงกันพอสองปากหอมคอแล้ว ทั้งสองต่างก็แยกกันกลับบ้าน

ฝ่ายชาติเมื่อกลับไปถึงบ้านปรากฏว่า หมวกขาว และผ้าคลุมสำหรับโพกศีรษะ เวลาละหมาดของเขาหายไป ภรรยาของเขาเมื่อเห็นเช่นนั้นจึงถามว่า "หมวกขาว ผ้าโพกหัวหายไปไหน" ชาติตอบว่า "ปะจุมะตาบอดไม่รู้ขี่ช้างอย่างไรมาทับจักรยานนี่" ภรรยาจึงพูดว่า "ปะจุมะหรือพี่กันแน่ที่ตาบอด" ชาติก็พูดว่า "อ้อ! ไม่ต้องพูดมากก็มาล่อ เมื่อตะกี้อะจุมะก็ว่าพี่แล้ว นี่! น้องมาว่าพี่อีกแล้วหรือ" ภรรยาจึงต่อว่า "ก็จะให้ฉันไม่พูดได้อย่างไร หมวกขาวก็หาย ผ้าโพกหัวก็หายไปอย่างนี้" ชาติจึงพูดด้วยโกรธและโมโหสุดขีด "มึงไม่ต้องพูดมาก ตกลงเราทั้งสองอยู่ร่วมชายคาเดียวกันไม่ได้แล้วละ เราหย่ากันดีกว่า"

¹ คนที่เดิมนับถือศาสนาอื่น แล้วเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม

วันรุ่งขึ้นก็ออกมาลอก็ไปหาโຕະฮີหม่ามที่บ้าน โຕະฮີหม่ามถามว่า "เธอมาหาฉันมีธุระอะไร" ก็มาลตอบว่า "ซาดีให้ฉันมาขอหนังสือหย่า" โຕະฮີหม่ามตอบว่า "โอ้! เคียงวันผู้หญิงมาขอหนังสือหย่าเองได้แล้วนะ" ก็มาลตอบว่า "ก็ซาดีใช้ให้ฉันมา" โຕະฮີหม่ามถามว่า "ที่จะหย่านั้นมีสาเหตุมาจากอะไร" ก็มาลตอบว่า "สาเหตุก็คือ ฉันถามว่าหมวกขาว ผ้าโพกหัวของเขาหายไปไหน แล้วเขาก็โกรธ" โຕະฮີหม่าม "สาเหตุแค่นี้เองหรือ" ก็มาลว่า "แล้วโຕະฮີหม่ามต้องเขียนหนังสือหย่าให้ฉันนะ" โຕະฮີหม่ามบอกว่า "เธอต้องไปบอกให้ซาดีมาเอง เธอกลับไปก่อน"

ระหว่างทางที่ก็มาลเดินกลับบ้านนั้นก็มีโຕະฮายี คนหนึ่งถามว่า "มาจากไหนล่ะ" ก็มาลตอบว่า "มาจากบ้านโຕະฮີหม่าม" โຕະฮายีถามว่า "ไปทำไม" ก็มาลตอบว่า "ซาดีใช้ให้ฉันไปขอหนังสือหย่า" โຕະฮายีจึงบอกว่า "หนังสือหย่าหรือ มา ตามฉันมา ฉันจะพาเธอไปบ้านคอเลาะ" หญิงสาวพร้อมด้วยโຕະฮายีก็เดินไปบ้านคอเลาะ คอเลาะเมื่อได้ฟังคำบอกเล่าจากโຕະฮายีคนนั้นทุกอย่างแล้ว จึงเดินขึ้นไปบนบ้านแล้วหยิบหนังสือ "ฆาต" ² หนึ่งเล่ม แล้วยื่นให้โຕະฮายี โຕະฮายีก็ส่งให้ก็มาล แล้วพูดว่า "เธอจงเอาหนังสือเล่มนี้ไปให้ซาดีเพื่อเขาจะได้ศึกษาจะได้เป็นคนฉลาดบ้าง" ก็มาลเมื่อรับหนังสือเรียบร้อยแล้วก็เดินทางกลับบ้าน พอไปถึงบ้านซาดีถามทันทีว่า "ไหนล่ะ! หนังสือหย่าที่ใช้ให้เธอไปทำนะ" ก็มาลตอบว่า "เอานี้เอาไป" ซาดีถามว่า "ใครสอนให้เธอทำอย่างนี้" ก็มาลตอบว่า "คอเลาะ และโຕະฮายีใช้ให้พี่ศึกษารรณะจากหนังสือเล่มนี้ดู เพื่อว่าสักวันหนึ่งพี่จะฉลาดขึ้นมาบ้าง" ซาดีพูดว่า "ไหนคอเลาะคนไหน พี่จะไปขอบคุณเขา" แล้วทั้งสองก็ยืนกันต่อไปอย่างมีความสุข

¹ โຕະฮายี เป็นชื่อที่ใช้เรียกแทนตัวผู้ที่ได้เดินทางกลับมาจากท่าพิธี่ฮัจย์ที่เมืองเมกกะ

² คือส่วนหนึ่งของอัลกุรอ่านสำหรับเด็ก ๆ ที่เริ่มหัดเรียนอ่านภาษาอาหรับ หรืออาจจะพูดว่าเป็นหนังสืออัลกุรอ่านเบื้องต้น (ผู้เล่า)

15. เรื่อง สี่พี่น้อง

นายอาลี โนะ - ผู้เล่า

มีครอบครัว ๑ หนึ่ง มีพ่อและลูก 4 คน พ่อบอกให้ลูกทุกคนเข้าโรงเรียน เพื่อไปศึกษาหาความรู้ (ทางศาสนา) แต่ลูกไม่ไป พ่อจึงถามว่า "แล้วพวกเจ้า จะเอาอย่างไรกัน"

- ลูกคนโตตอบว่า : จะไปหัดยิงปืน
 คนที่ 2 ตอบว่า : จะไปฝึกเป็นช่างฝีมือ
 คนที่ 3 ตอบว่า : จะไปเป็นหมอรักษาคณไช้
 คนที่ 4 ตอบว่า : จะไปหัดเป็นขโมย

เมื่อเป็นเช่นนี้ฝ่ายพ่อจึงบอกว่า "ถ้าอย่างนั้นพ่อจำเป็นจะต้องฆ่าลูกคนใด คนหนึ่ง ถ้าแต่ละคนไปเรียนมาแล้วไม่สำเร็จกลับมา" เนื่องจากเขาหวังจะให้ลูก ทั้งสี่ไปเรียนวิชาศาสนาแต่ลูกก็ไม่ยอม ทุกคนเอาแต่ใจตัวเอง

ชายหนุ่มทั้งสี่คนจึงเดินทางออกจากบ้านเพื่อไปยังจุดหมายปลายทาง ของแต่ละคน เมื่อมาถึงที่แยกต่างคนต่างก็แยกย้ายกันไปคนละทางเพื่อไปฝึกหัดงาน ที่ตนเองพอใจ เมื่อชายหนุ่มทั้งสี่ได้เรียนรู้จนเกิดความชำนาญก็ได้เดินทางกลับบ้าน พร้อมหน้าพร้อมตากัน พ่อจึงเกิดความศรัทธาอยากจะลองความรู้ของลูก ๑ ทั้งสี่ จึงได้ ให้คนสุดท้ายไปขโมยไข่อีกาที่อีกากำลังพักอย่าให้แม่อีการู้ ถ้ารู้จะต้องถูกฆ่าตาย เมื่อได้รับคำสั่งจากพ่อ ลูกคนสุดท้ายจึงไปขโมยไข่มากได้ พ่อจึงรับไข่มากมาตีให้แตก และนำมาให้ลูกคนที่สองตีกันให้สนิทอย่าให้มีรอยต่อ ลูกคนที่สองจึงได้นำไข่อีกา มาตีและทุกอย่างตีกันเหมือนเดิม เพื่อทดสอบลูกคนต่อไป พ่อจึงให้ลูกคนโตนำไข่มากไปคืนให้แม่อีกาและให้ยิงแม่อีกากอย่าให้ผิดพลาด ลูกคนโตก็รับคำสั่งไปคืนไข่มากให้แม่อีกาและยิงแม่อีกากกลายเป็นอีกาปีกหักและได้พามาที่บ้าน ผู้เป็นพ่อจึงได้สั่งให้ลูก คนที่สามรักษาให้อีกาหายเป็นปกติ ลูกคนที่สามก็รักษาจนแม่อีกาหายเหมือนปกติ ทุกอย่าง

วันหนึ่งชายหนุ่มทั้งสองได้ขอร้องให้พ่อช่วยต่อเรือลำหนึ่งสำหรับเดินทางไปทำการค้ากับต่างเมือง เมื่อได้เรือมาแล้วชายหนุ่มทั้งสองแล่นเรือออกไปสู่ทะเลกว้าง จนไปถึงบริเวณที่เรียกว่า "สะคือทะเล" ณ ที่แห่งนี้เป็นที่อยู่ของพญาครุฑ ซึ่งอาศัยอยู่บนต้นไม้สูงต้นหนึ่ง พญาครุฑคิดว่ามนุษย์จะทำลายที่อยู่ของตนจึงเกิดการต่อสู้และคนที่แม่นยำก็ไต่ยั้งพญาครุฑตายและตกลงมาบนเรือ ทำให้เรือเสียหายและพลิกคว่ำ จึงเป็นหน้าที่ของชายหนุ่มที่เป็นช่าง ต้องซ่อมแซมลำเรือจนเป็นปกติและไต่แล่นเข้าไปยังต้นไม้สูงปรากฏว่ามีหญิงสาวสวยคนหนึ่งกำลังทอผ้า ชายหนุ่มทั้งสองจึงคิดจะให้หญิงสาวคนนั้นมาไว้ในครอบครอง จึงเป็นหน้าที่ของชายหนุ่มคนที่สี่ขึ้นไปขโมยและได้ลักพาหญิงสาวคนนั้นพร้อมกับทอผ้า เมื่อนำมาที่เรือชายทั้งสองมกตะลึงในความงามของหญิงสาวและความสวยของผ้าที่ทอเป็นผ้าเจ็ดสี ชายหนุ่มทั้งสองได้บอกแก่หญิงสาวว่า "พญาครุฑถูกพวกเราสั่งพี่น้องฆ่าตายแล้ว" ทำให้หญิงสาวต้องยินยอมไปกับชายหนุ่มทั้งสอง

ทั้งหมดไต่แล่นเรือต่อไปจนไปถึงเมือง ๆ หนึ่งซึ่งเมืองนี้พระธิดาของเจ้าเมืองกำลังประชวรหนัก หาหมอมารักษาเท่าไร ๆ ก็ไม่หาย พระราชาจึงมีพระบรมราชโองการไปยังข้าราชการบริพารว่า "ถ้าหากผู้ใดสามารถรักษาพระธิดาองค์นี้ได้ พระองค์ก็จะยกพระธิดาให้เป็นชายา" เมื่อเรือแล่นมาถึงเมืองนี้ น้ำดื่มได้หมดลงจึงต้องจอดเพื่อหาน้ำ ในขณะนั้นก็ได้ยินพระบรมราชโองการ ชายคนที่สามจึงได้ขออาสาไปรักษาจนอาการของพระธิดาหายเป็นปกติ ดังนั้นชายหนุ่มผู้ทำการรักษาจึงได้อภิเษกกับพระธิดาและได้อยู่กันอย่างมีความสุขชั่ววันรันตร์

16. เรื่อง หมอคูกับเศรษฐี

นายปะคองนะ สามะ - ผู้เล่า

เศรษฐีคนหนึ่งมีลูกสาวสวยหนึ่งคน ปากแดงสคิโส ส่วนอีกหมู่บ้านหนึ่ง
นั้นก็เศรษฐีอีกคนหนึ่ง เขามีลูกชายที่รูปหล่อสง่างามเช่นเดียวกัน ในหมู่บ้านแห่งนี้
มีหมอคูอยู่คนหนึ่ง อยู่มาวันหนึ่งเศรษฐีพร้อมด้วยลูกชายได้ไปหาหมอคู เพราะเขา
จะไปสู่ขอลูกสาวเศรษฐีฝ่ายโน้นขอให้หมอคู ดูดวงเด็กทั้งสองด้วยว่าสมพงษ์กัน
หรือไม่ แต่งงานไปแล้วจะมีความสุขหรือเปล่า หมอคูคนนั้นจึงเอาดวงของทั้งสองคน
มาทำนาย ปรากฏว่าดวงเด็กทั้งสองไม่สมพงษ์กันเลย ครั้งแล้วครั้งเล่าที่หมอคู
ผูกดวงแต่ผลลัพธ์ยังคงเหมือนเดิม หมอคูจึงพูดว่า "ฉันโกหกไม่เป็น ฉันจะบอก
ตามตรงว่าดวงของทั้งคู่ไม่ดีเลย หากแต่งงานไปก็จะมีแต่ความเดือดร้อน ฐานะ
ที่เคยร่ำรวยก็จะค่อย ๆ ยากจนลง สุดท้ายจะไม่เหลืออะไรเลยและที่สุดด้วยความ
ยากจน ถึงขนาดต้องกินขี้" ท่านเศรษฐีเมื่อได้ยินหมอคูพูดเช่นนั้นด้วยความโมโห
จึงดำ่ว่า "ซี! หมอคูเปเรต ๆ มึงจะหลอกลวงกูอย่างนั้นหรือ อย่าหวังเลย กูรู้แน่
ว่าคิอะไรอยู่ มึงจะสู่ขอหญิงสาวผู้นี้ให้ลูกชายมึงนะซี"

เมื่อหมอคูเรียบร้อยแล้ว ท่านเศรษฐีไม่เชื่อในคำทำนายจึงกลับบ้านแล้ว
รีบไปสู่ขอลูกสาว ลูกชายของเขาก็ได้แต่งงานกับหญิงผู้นั้น ทั้งสองอยู่กันอย่างมี
ความสุข คืออยู่เฉย ๆ ไม่ได้ทำอะไรเลย อยู่มาไม่นานพ่อแม่ฝ่ายหญิงเสียชีวิต
ทั้งคู่จึงเอาทรัพย์สินทุกอย่างไปใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ภายในระยะเวลาไม่นานนัก
ทรัพย์สินทางฝ่ายหญิงสาวนั้นหมดไป ทั้งสองจึงต้องย้ายมาอาศัยอยู่กับพ่อแม่ฝ่ายชาย
โดยอยู่กันเหมือนเดิมคืออยู่เฉย ๆ ไม่ได้ทำงานอะไรเลย เอาแต่กินแล้วก็นอน
อยู่มาไม่นานพ่อแม่ฝ่ายชายก็เสียชีวิตอีก ทั้งคู่จึงเอาทรัพย์สินมรดกทุกอย่างไปใช้จ่าย
อย่างฟุ่มเฟือย จนเงินจำนวนนั้นหมดไป ฐานะของทั้งคู่จึงยากจนลงในที่สุด ทั้งคู่
เหลือเพียงผ้าใส่ร่างผืนเดียวเปลี่ยนกันใส่ ใครจะออกจากบ้านก็เอามาใส่

วันหนึ่งภรรยาที่ตั้งครรภ์ มีอาการแพ้ท้อง อยากจะกินตั๊กกวาง นางจึงบอกสามีว่า "พี่จ๋า ! นี่ถ้าพี่รักน้องจริงพี่ต้องไปหาตั๊กกวางเพราะน้องอยากกิน ถ้าหากไม่ได้กินตั๊กกวาง ถึงตายน้องก็ตายตามไม่หลับ" ดังนั้นผู้เป็นสามีจึงเดินทางไปหากวางวันเวลาผ่านไป สี่-ห้า-หก-เจ็ด-แปดวันก็ยังหากวางไม่ได้ วันหนึ่งเขาเดินไปยังริมแม่น้ำ พร้อมด้วยมีคพร้าเล่มหนึ่ง ทันใดนั้น เขาก็เห็นตะกวดตัวหนึ่งจึงมีความคิดว่า "อืม ! หากวางไม่ได้ก็เอาตะกวดนี้ละวะ" เขาจึงไล่ตะครุบ ตะกวดตัวนั้นหนีสุดลงรูชายผู้นั้นจึงพูดว่า "ฮา ! มึงตายแบบมึงนี่ไม่พันทหรอก" ชายคนนั้นจึงเอาผ้าที่ตนเองสวมใส่มาฉ้วน ๆ แล้วนำมาอุดรูอีกข้างหนึ่ง จากนั้นก็ลงมือขุดรูโดยใช้มีคพร้าที่ไม่มีค้ำม ขุดอยู่สักพักเขาก็สามารถจับหางตะกวด ตะกวดคืนหลุมมือ ตะกวดตัวนั้นก็วิ่งไป โดยมีผ้าของเขาติดไปด้วย "ครื้น" ตะกวดกระโดดลงน้ำ ชายผู้นั้นก็กระโดดตามลงไปโดยร่างกายที่เปลือยเปล่า ในที่สุดเขาก็จับตะกวดตัวนั้นมาได้ เขาจึงเอาไปไม่มาปกปิดร่างกายแล้วเดินกลับบ้าน เป็นอันว่าตอนนี้ที่บ้านของเขาทั้งสองไม่มีอะไรเหลือแม้แต่ผ้าจะสวมใส่ สักครู่หนึ่งภรรยาที่เรียกเขามากินข้าว ซึ่งเขาทั้งสองอยู่ในสภาพเปลือยกาย เนื่องจากไม่มีเสื้อผ้าสวมใส่ เพียงแต่สามีนั้นมิได้ไปปกปิดเท่านั้น ภรรยาจึงหับเพียบปกปิดส่วนนั้นเอาไว้ เมื่อกินข้าวได้สักครู่ทั้งสองเปลอ ภรรยาพูดว่า "นั่นของพี่แข็งโคโผล่ออกมาแล้ว" สามีตอบว่า "ของเธอก็เหมือนกัน คูสิกำลังส่งยืมมาให้เนาะ" ทั้งสามีภรรยาจึงหยอกล้อกัน แล้วมือของฝ่ายชายเกิดเข้าไปในอวัยวะเพศของภรรยา แล้วก็มีมูลติดนิ้วมือมา หลังจากนั้นทั้งสองก็ลงมือกินข้าวต่อ นั่นก็หมายความว่าชายผู้เป็นสามีได้กินมูลจากอวัยวะเพศเข้าไปแล้วโดยมิได้เจตนา ดังนั้นเหตุการณืทุกอย่างของสามีภรรยาครั้งนี้เป็นไปตามคำทำนายของหมอดูทุกประการ

17. เรื่อง หาเขย

นายสีเปง เวาะเจ - ผู้เล่า

มีครอบครัว ๑ หนึ่งมีลูกสาวสวยหนึ่งคน พ่อแม่ปรึกษาถึงเรื่องจะหา
คู่ครองให้ลูกสาวของตนว่าจะให้แต่งงานกับข้าราชการ หรือกับผู้มีความรู้ทางศาสนา
ฝ่ายพ่อคิดว่าแต่งงานกับใครก็ได้ แต่ผู้เป็นแม่ไม่ยอมอยากจะได้ลูกเขยเป็นผู้มี
ความรู้ทางศาสนามากกว่า

วันหนึ่งผู้เป็นพ่อได้พบชายหนุ่ม 2 คน ชื่อมามะ กับ กอเคอร์ จึงถามว่า
"มาจากไหน" ทั้งสองบอกว่า "มาจากบาหลีเขาะห์¹" จึงชวนมาเที่ยวที่บ้านพูดคุย
สนทนากัน ตอนหนึ่งชายผู้เป็นพ่อบอกกับชายหนุ่มว่า "ฉันมีลูกสาวอยู่คนหนึ่ง อยากจะ
ให้ลูกแต่งงาน" กอเคอร์จึงถามว่า "จะให้แต่งงานกับคนลักษณะอย่างไร" พ่อของ
หญิงสาวผู้นั้นก็บอกว่า "ใจจริงแล้วอยากให้แต่งงานกับโตะปาเก² ลักษณะเหมือนเจ้า
ทั้งสองนี้แหละ" กอเคอร์จึงว่า "ถ้าอย่างนั้นก็แต่งงานกับมามะ เพื่อนข้าเลยสิ"
ฝ่ายพ่อพิจารณาตามามะ คิดว่าเป็นคนดี มีความรู้ทางศาสนาจึงยกลูกสาวให้แต่งงาน
ด้วย

ต่อมาไม่นานผู้คนมาที่บ้านเพื่อที่จะมา เรียนรู้และสอบถามปัญหาทางศาสนา
กับลูกเขยของบ้านนี้ มามะเห็นเช่นนั้นก็บอกว่า "ฉันกำลังศึกษาอยู่ ไม่ค่อยเชี่ยวชาญ
เท่าไรนัก ถ้าอยากูรู้รายละเอียดก็ให้ไปตามโตะครุเอง" เพื่อนบ้านสงสัยว่าพ่อตา
จะถูกหลอกหลงเชื่อว่ามามะเป็นโตะปาเก แต่จริงแล้วมามะไม่มีความรู้อะไรเลย
ชายผู้เป็นพ่อจึงปรึกษากับเพื่อนบ้านถึงวิธีแก้แค้นมามะ เพื่อนบ้านไม่รู้จะแนะนำ
อย่างไร ส่วนมามะนั้นทำอะไรไม่เป็นเลย แม้กระทั่งไถนาก็ต้องให้เมียสอนให้
สร้างความไม่พอใจให้แก่พ่อตามาก จึงลงโทษมามะ โดยสั่งให้มามะทำงานหนัก
ตลอดไป

¹ สถานที่ละหมาด

² ชายหนุ่มที่มีความรู้ทางศาสนา

18. เรื่อง ออแรบูโระ

นายวาแม ส่าและ - ผู้เล่า

มีชายคนหนึ่งเป็นผู้ประสบเคราะห์ร้าย คือ ตัวเขาเองเป็นโรคเรื้อน วันหนึ่งเขาได้บนบานว่า "ถ้าข้าหายจากโรคที่ข้ากำลังเป็นอยู่ในขณะนี้ จะนำแพะตัวหนึ่งไปให้โຕະເຮາແດງ" โรคร้ายดังกล่าวเป็นตั้งแต่หัวเข่าลงไปถึงแข้ง หลังจากนั้นปรากฏว่าโรคร้ายของเขาก็ค่อย ๆ หายจนเป็นปกติ วันหนึ่งเขาจึงจูงแพะตัวหนึ่งเพื่อไปปล่อยที่ชายหาดของโຕະເຮາແດງ โຕະເຮາແດງถามว่า "นี่เจ้าจะไปไหน" ชายคนนั้นบอกว่า "ข้าได้บนว่า ถ้าข้าหายจากโรคร้ายนี้ข้าจะนำแพะมาให้โຕະ" โຕະເຮາແດງตอบว่า "ไม่ได้ ข้าไม่รับ แต่เจ้าจะต้องไปให้ลูกชายของข้า" ชายผู้นั้นถามว่า "แล้วลูกชายของโຕະจะอยู่ที่ไหนฉันไม่รู้" โຕະເຮາແດງบอกว่า "ลูกของข้านี้รึหาไม่ยากหรอก ถ้าเจ้าจะไปหาจริง ๆ เจ้าจะต้องไปถึงเวลาเขาอาชาน¹ละหมาคม²ริบ² ลูกของข้าจะอยู่ที่ทุ่งนา นั้นแหละลูกของข้าล่ะ"

ชายคนนั้นจูงแพะของเขาเดินต่อไป เมื่อถึงเวลาม²ริบก็พบว่าจริง ๆ ที่จำได้ก็เพราะมี เคราสีแดงเหมือนกันและกำลังยุ่งอยู่กับการต้อนวัวอยู่กลางทุ่งนา ทั้ง ๆ ที่ในช่วงนี้ไม่มีผู้ใดเลี้ยงวัวแล้ว เพราะผู้ศรัทธาในพระเจ้าจะต้องรีบเร่งกลับไปละหมาคม²ริบกันแล้ว ลูกของโຕະເຮາແດງถามว่า "เจ้ากำลังจะไปไหน" ชายคนนั้นตอบว่า "ข้าเอาแพะมาให้เจ้า ข้าเป็นโรคร้ายข้าก็เลยบนว่าถ้าหายแล้วจะนำแพะให้กับพ่อของเจ้าแล้วพ่อของเจ้าให้ข้านำมาให้เจ้า" ลูกของโຕະເຮາແດງตอบว่า "เจ้าจะให้แพะ ข้ารับไม่ได้ แต่เจ้าจะต้องไปให้ลูกของข้า" ชายผู้นั้นสงสัยจึงถามว่า "เอ๊ะ! ทำไมหลายชั้นหลายตอนเหลือเกิน แล้วลูกของเจ้าอยู่ไหนล่ะ"

¹ เสียงประกาศเชิญชวนให้รู้ว่าถึงเวลาละหมาคแล้ว

² เป็นการละหมาดในช่วงพลบค่ำ กำหนดเวลาละหมาคนับตั้งแต่ดวงอาทิตย์ตกจนแสงอาทิตย์บนท้องฟ้าหายไปหมด (การิม อับดุลเลาะห์, ม.ป.ป. : 114)

"เอาลูกของข้าหาไม่ยากหรอก เจ้าจงไปที่มัสยิด เมื่อเขาละหมาดและให้สลามเสร็จแล้ว คนแรกที่ก้าวออกมาจากมัสยิด นั้นแหละ! ลูกของข้า" ชายคนนั้นจึงรีบจูงแพะไปที่มัสยิดและยื่น पै้าดูว่าใครนะที่จะเป็นคนแรกก้าวออกมาจากมัสยิด และเมื่อเขาเห็นคนแรกที่ก้าวออกมาจากมัสยิด หลังจากให้สลามแล้ว เขาก็รีบคว้ามือและกล่าวว่า "พ่อของเจ้าสั่งให้ฉันนำแพะมาให้เจ้า" เขาคนั้นก็ตอบว่า "แพะอะไรละ! ข้ารับไม่ได้หรอก เจ้าจะต้องนำไปให้ลูกของข้า" ชายคนนั้นจึงบอกว่า "อะห์! ทรูกลนี้ทำไม่มีลูกหลานมากเหลือเกิน" แล้วจึงถามต่อว่า "คนไหนละที่เป็นลูกของเจ้า" เขาก็บอกว่า "ลูกของข้านั่นรี! เจ้าจะไปสังเกตที่ร้านกาแฟมีใครบ้างที่เข้าไปในร้าน แล้วมุ่งกางเกงขาสั้น นั่งแช่ตั้งแต่เข้ายันเที่ยง

วันรุ่งขึ้นชายผู้นั้นก็จูงแพะไปยังร้านกาแฟก็ได้พบกับชายคนหนึ่งมานั่งที่ร้านกาแฟแล้วก็พูด ๆ ๆ ไม่หยุดปากตั้งแต่เข้ายันเที่ยง ชายผู้นั้นก็ว่าแชนแล้วพูดว่า "เฮ้! นี่พ่อของเจ้าบอกให้ฉันนำแพะมาให้เจ้า นี่เอาไปซิ เขาตอบว่า "เอาไปไหน ข้าเอาไม่ได้หรอก ต้องนำไปให้ลูกของข้า" ชายคนนั้นจึงถามว่า "แล้วลูกของเจ้าอยู่ไหนละ" "ลูกชายของข้านะรี เจ้าหาไม่ยาก ลูกของข้าจะสวมกางเกงขาสั้นแล้วหนีบไก่อ้างรักแร้" ชายคนนั้นบอกว่า "เฮ้อ! ข้าเดินไม่ไหวแล้ว" แต่ก็จำเป็นต้องเดินต่อไปก็พบกับชายหนุ่มสองคน คนหนึ่งมุ่งผ้าโสร่งอีกคนหนึ่งสวมกางเกงขาสั้นกำลังหนีบไก่ออยู่ จึงเข้าไปจับมือแล้วพูดว่า "ข้าเดินหาเจ้าหลายวันแล้ว เทียวความหาเพื่อที่จะให้แพะที่ข้าได้บนไว้ เนื่องจากข้าประสบเคราะห์กรรมเป็นโรคร้าย ข้าจูงไปโน้นก็บอกให้มาทางนี้ ข้ามาทางนี้ก็บอกว่าให้ไปให้คนโน้น จูงแพะตัวนั้นเงินเบือแล้วตกลงข้าให้เจ้าก็แล้วกัน" ชายที่มุ่งกางเกงขาสั้นทำท่าจะเตะชายผู้นั้น แต่ชายที่มุ่งโสร่งได้ห้ามไว้ แล้วพูดว่า "ใจเย็น ๆ ถ้ามารู้เรื่องเสียก่อน โทนเจ้าจะให้อะไรนะ" ชายผู้นั้นตอบว่า "ก็มีแพะหนึ่งตัวและเงินสามร้อยบาท" ชายผู้นุ่งโสร่งจึงบอกเพื่อนของเขาว่า "นี่แหละ ถ้าเอ็งเตะเขาเมื่อตะกีเราก็จะไม่ได้เงิน นี่เห็นมั๊ย ที่นี้เรากำลังจะไปชนไก่ไม่ใช่หรือ" แล้วชายผู้นั้นก็มอบแพะพร้อมเงินสามร้อยบาทให้แก่ชายทั้งสอง หลังจากแยกทางกันชายหนุ่มทั้งสองก็นำเงินที่ได้ไปเล่นการพนัน

หมายเหตุ สิ่งที่ถูกกล่าวมาทั้งหมดนั้น คือ อบายมุช สิ่งที่ไม่ดีไม่งามตามทัศนะของศาสนาอิสลาม มุสลิมทุกท่านน่าจะหลีกเลี่ยงสิ่งที่ได้กล่าวมาทั้งหมดคือ

- (1) ยุ่งอยู่กับการกิจการงาน ในที่นี้ คือการเลี้ยงวัวในขณะที่ได้ยินเสียงอาซาน อันหมายถึง เชิญชวนให้ร่วมกันละหมาด
- (2) คนที่ออกจากมัสยิดหลังจากให้สลามแล้วรีบเดินออกจากมัสยิดในขณะที่ยังไม่ทันขอตุอาร์ คือ ขอพรต่อเอกองค์อัลลอฮ์ ชูษานาฮูวาตาอาลา
- (3) นั่งคุยอยู่ในร้านกาแฟโดยลืมภารกิจงาน หรืออยู่เฉย ๆ โดยไม่ประกอบอาชีพทำมาหากินทั้ง ๆ ที่ร่างกายอยู่ในสภาพสมบูรณ์ และไม่มีสาเหตุอื่น ๆ
- (4) การพนัน ตัวอย่างในที่นี้ คือ การชนไก่

19. เรื่อง อาแวณาลิล

นายมามะนอร์ บูแทน - ผู้เล่า

อาแวณาลิลเป็นเด็กยากจนวันหนึ่งเขาคิดจะไปเรียนหนังสือเหมือนกับเด็กคนอื่น ๆ เขาจึงบอกกับมารดาว่า "แม่จำลูกจะไปเรียนหนังสือ" มารดาตอบว่า "ลูกจะไปเรียนได้อย่างไรในเมื่อเราไม่มีอะไรสักอย่าง ข้าวเหนียวสักกำก็ไม่มี" ต่อมาขุนที่ปลุกไว้ออกลูกแคะแกระลินลูกหนึ่ง เขาจึงนำขุนลูกนี้ไปให้โตะครู โตะครูก็รับอาแวณาลิลเป็นลูกศิษย์โดยไม่เต็มใจนัก เรียนไปเรียนมาคนอื่น ๆ มีความก้าวหน้า แต่เขาเองนั้นเรียนช้าอยู่กับที่ เขาได้แต่ท่องอยู่ว่า "ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ลูกขุนแคะแกระลิน" เขาจึงเกิดความเบื่อหน่ายคิดที่จะเลิกเรียน เมื่อเลิกเรียนแล้วโตะครูก็ใช้ให้เขาไปเลี้ยงควาย อาแวณาลิลเลี้ยงได้สักครู่หนึ่ง เขาก็วังนอนแล้วหลับไป ควายไม่ได้กินอะไรเลย ตกเย็นตื่นขึ้นมา เขาก็รำพึงกับตัวเองว่า "เอ ! เราจะกลับไปอย่างไร กลับไปโดนตีแน่ ๆ" แล้วเขาก็เอาปล้องไม้ไผ่มาเสียบเข้าไปในรูกันของควายแล้วจูงลงไปในคลองควายก็ลงไปว่ายน้ำเล่น ทำให้ทะเล็กเข้าไปในปล้องไม้ไผ่ คุแล้วพองเหมือนกินหญ้าอึมอย่างไรร่างนั้น เมื่อกลับไปถึง โตะครู "เออดี ควายอ้วนดี เจ้าไปเลี้ยงแถวไหน พรุ่งนี้เจ้าจงพาไปที่นี่อีกนะ" ยังไม่ทันข้ามคืนควายตัวนั้นก็ตาย โตะครูจึงไล่อาแวณาลิลออกจากโรงเรียน ทำให้เขาต้องกลับไปอยู่บ้าน

วันรุ่งขึ้นฮาแวณาลิลบอกมารดาว่า "แม่จำ ลองไปขอน้ำควายกับโตะครูดูสิ แม่ต้องขอให้ได้นะ" ผู้เป็นแม่จึงต้องเดินไปบ้านโตะครูแล้วถามว่า "โตะครู อาแวณาลิลบอกให้ฉันมาถามว่าน้ำควายเมื่อวานนี้จะทำอะไรหรือเปล่า" โตะครูตอบว่า "ถ้าอาแวณาลิลจะเอาก็เอาไปเถอะ ข้าก็ไม่ว่าเอาไปทำอะไร เนื่อก็เหมือนกัน เอาไปเลย" เมื่อแม่ของเขานำน้ำควายกลับมา อาแวณาลิลจึงเอามือคดลกน้ำควายออก แล้วเอาหนังไปฝังแดดจนแห้งดีแล้ว เขานำไปขายที่ตลาด

ระหว่างทางอาแวมาลิลหยุดพักที่ศาลาริมทางแห่งหนึ่ง ขณะนั้นมีพวกโจรกำลังแบ่งทรัพย์สินที่ขโมยมาได้ยู่ใต้ต้นไม้ อาแวมาลิลจึงขึ้นไปแอบอยู่บนต้นไม้ต้นนั้น ในขณะที่พวกโจรกำลังแบ่งอยู่นั้น เขาก็ทิ้งหนังสือควายลงมา "โครม" โจรกลุ่มนั้นตกใจวิ่งหนีไป หลังจากนั้นอาแวมาลิลก็ลงจากต้นไม้ มาโกยทรัพย์สินทั้งหมดใส่ผ้าถุงแล้วกลับบ้าน

เมื่อมาถึงบ้านอาแวมาลิลบอกมารดาให้เอาขันมาใบหนึ่ง แล้วเขาก็เอาเงินใส่ในขันบอกให้แม่นำไปให้โต๊ะครู โต๊ะครูเห็นเช่นนั้นจึงถามว่า "อาแวมาลิลเอาเงินเหล่านี้มาจากไหน" มารดาของอาแวมาลิลตอบว่า "ก็อาแวมาลิลเอาหนังสือควายไปขาย" เมื่อทราบเช่นนั้น โต๊ะครูสั่งให้ลูกศิษย์นำควายทุกตัวที่เขาถืออยู่แล้วให้นำหนังสือควายไปขาย ขายเท่าไร ๆ ก็ไม่มีใครซื้อ จึงนำกลับมาให้โต๊ะครู โต๊ะครูโมโหมาพูดว่า "อ้อ! อาแวมาลิลหลอกข้าเสียแล้ว ไหนพวกเจ้าไปเอาไฟมาสิ ข้าจะเผาบ้านอาแวมาลิล" ทั้งสองแม่ลูกได้หนีไปซ่อนตัวในคอกกล้วย พอไฟสงบอาแวมาลิลก็บอกให้มารดาไปถามโต๊ะครูอีกว่า ถ้าถ่านจะเอาหรือเปล่า โต๊ะครูตอบว่า "ข้าไม่เอาหรอก พวกเจ้าเอาไปเถอะ"

อาแวมาลิลเอาถ่านใส่กระสอบได้จำนวนสองกระสอบ แล้วเขาก็หามจะนำไปขายที่ตลาด ระหว่างทางมีต้นไม้ต้นหนึ่งซึ่งมีความร่มรื่นจึงคิดอยากเข้าไปพักพอดกกลางคืน เขาก็ขึ้นไปนอนบนต้นไม้ต้นนั้นพร้อมกับกระสอบสองใบนั้นด้วย ตอนใกล้สว่างมีโจรกลุ่มหนึ่งกำลังแบกทองคำที่ขโมยมาตั้งเป็นกอง ๆ แล้วให้แต่ละคนเลือกเอาว่าเอาทองไหนดี ขณะนั้นเองอาแวมาลิลก็ทิ้งกระสอบลง "โครม" พวกโจรทั้งหมดตกใจวิ่งหนีไป อาแวมาลิลจึงลงมาจากทองใส่กระสอบแล้วนำกลับบ้าน จากนั้นก็บอกมารดาให้เอาขันมาใบหนึ่งมาตักทองแล้วนำไปให้โต๊ะครูอีก โต๊ะครูจึงถามว่า "เอ! อาแวมาลิลเอาทองเหล่านี้มาจากไหน" นางตอบว่า "ก็เอาถ่านนั่นแหละไปขาย" เมื่อทราบเช่นนั้น โต๊ะครูก็สั่งให้ลูกศิษย์เผากระท่อมทุกหลังที่มีแล้วให้เก็บถ่านไปขาย ขายเท่าไร ๆ ก็ไม่มีใครซื้อจึงนำกลับมาทั้ง "โครม ๆ ๆ" ต่อหน้าโต๊ะครู โต๊ะครูโกรธมากพูดขึ้นว่า "เอ๊ะ! นี่เราถูกอาแวมาลิลหลอกอีกแล้วหรือ"

โตะครุตรงมาที่บ้านอาแวณาลิลแล้วพูดว่า "อาแวณาลิลตอนนี้เจ้ารวยแล้ว มีเงินทองมากมาย เจ้าต้องไปเมกกะ¹ แล้วละ" อาแวณาลิลถามว่า "ฉันจะไปได้อย่างไร" โตะครุบอกว่ "ถ้าเจ้าจะไปจริงก็ต้องจัดเลี้ยงอาหาร แล้วฆ่าสัตว์ตัวใดก็ได้เป็นการเอาฤกษ์ จากนั้นเจ้าก็ต้องปีนต้นมะพร้าวไปให้ถึงยอดแล้วกล่าวคำว่า ฮัมกาห์ ฮัมกาห์ พูดจบเจ้าก็กระโดด เจ้าจะไปถึงเมกกะเองนั่นแหละ"

วันรุ่งขึ้นอาแวณาลิลก็จัดการฆ่าควายเลี้ยงชาวบ้าน เลี้ยงเสร็จเขาก็ปีนไปบนยอดต้นมะพร้าวแล้วพูดว่า "ฮัมกาห์ ฮัมกาห์" แล้วกระโดดลงมา หายไปสักครู่ต่อมาเขาก็กลับมาแล้วก็สั่งให้แม่ทำขนมใส่ไส้ นำใส่จานนำไปให้โตะครุ เมื่อถึงบ้านโตะครุ อาแวณาลิลพูดว่า "คนที่โบน่ฝากมา พร้อมกับนี้ เขาก็ฝากสลาม² มาด้วย ขอรับรองให้ท่านไปให้ได้ ถึงแม้ว่า เคนซาข้างเดียวก็ต้องไปให้ได้" โตะครุรับคำ โตะครุคนนี้มีลูกสาวสวยอยู่คนหนึ่งด้วย

วันรุ่งขึ้น โตะครุและลูกศิษย์ก็ปฏิบัติตามที่อาแวณาลิลบอกทุกประการ โดยการขึ้นไปบนยอดมะพร้าวแล้วกระโดดลงมา ลูกศิษย์คนแล้วคนเล่าตายหมดรวมทั้งโตะครุด้วย เหลือเพียงอาแวณาลิลและลูกสาวแสนสวยของโตะครุเท่านั้น ในที่สุดหนุ่มสาวทั้งสองก็ได้แต่งงานกันและอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

¹ สถานที่ประกอบพิธีฮัจญ์ อยู่ในประเทศซาอุดีอาระเบีย

² มาจากคำเต็มว่า "อัสสลามอะลัยกุม วะเราะหุมะตุลลอฮิอะเราะเราะกาตุยฺ" หมายความว่า ขอความสันติความกรุณาปราณีของอัลลอฮ์ และความจำเริญจงประสบแก่ท่านทั้งหลาย (มุณีเราะฮุ บินตุ อับดุลฆะาะฟุร, 2532 : 56)

20. เรื่อง ฮาแวจอร์ติก

นายมะนอร์ บูแทน - ผู้เล่า

มีชายฉกรรจ์คนหนึ่งเป็นคนฉลาดแต่มีฐานะยากจน วันหนึ่งเขาเกิดความคิดขึ้นว่า ถ้าเขามีเงินและมีงาน เขาก็จะสามารถร่วมลงทุนทำมาค้าขายกับบรรดาเศรษฐีทั้งหลาย แต่อย่างไรก็แล้วแต่ถ้ามีเศรษฐีมาชวนเขาไปค้าขาย เขาก็ยินดีจะไปด้วยทั้งนั้น ต่อมาก็มีเศรษฐีท่านหนึ่งมาชวนชายหนุ่มไปร่วมกองคาราวานสินค้าทางทะเลพร้อมกับเขา ชายหนุ่มคนนั้นจึงคอยตกลงทันทีโดยไม่รอช้า กองเรือก็แล่นไปในทะเลไปถึงเมืองแห่งหนึ่ง เมืองนี้กำลังตกอยู่ภายใต้การปกครองของพระราชผู้โหดเหี้ยม เมื่อกองเรือมาถึงก็มีนายทหารกราบทูลให้พระราชาทรงทราบว่าจะมีกองคาราวานสินค้ามาถึงเมืองกองหนึ่ง พระราชาทรงคิดว่าทีนี้ละเราจะได้รวยกับเขาเสียที เราจะจับกองเรือนั้นเรือเหล่านั้นจะต้องตกเป็นของเรา ในขณะที่ผู้คนในลำเรือกำลังตกเถียงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการที่จะนำสินค้าขึ้นไปจากเรือแล้ว เดินทางไปค้าขายในเมืองนี้ ในที่สุดทุกคนก็ให้ความเห็นให้นำสินค้าไปเร่ขายในเมืองแห่งนี้ กองเรือจึงแล่นเข้าไปเทียบท่า

คืนนั้นพระราชาทรงวางแผนโดยการปล่อยเต่าทองให้ขึ้นไปบนเรือสินค้าดังกล่าว วันรุ่งขึ้นก็สั่งให้นายทหารค้นหาเต่าทองในเรือทุกลำ โดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าปรากฏว่าเรือลำใดมีเต่าทองอยู่ เรือลำนั้นก็จะถูกจับและจะเป็นกรรมสิทธิ์ของพระราชามือหนึ่งทันที แต่ถ้าไม่มีก็ให้ทำการค้าขายในเมืองนี้โดยสะดวก "ที่ต้องทำอย่างนี้ก็เพราะพวกท่านถูกกล่าวหาว่าขโมยเต่าทองของพระราชามือหนึ่ง" นายทหารผู้หนึ่งกล่าว หลังจากที่นายทหารขึ้นไปตรวจค้นแล้ว ปรากฏว่าไม่พบเต่าทองแต่อย่างใด ทำให้สามารถนำสินค้าขึ้นไปขายยังเมืองนั้นได้

เมื่อนำสินค้าขึ้นไปขายแล้วปรากฏว่าขายไม่หมดจำเป็นต้องเดินทางไปค้าขายยังเมืองอื่นต่อไป กองเรือสินค้าจึงแล่นต่อไปจนถึงเมืองสูง เมืองแห่งนี้

ปรากฏว่ามีทองคำมากมาย ทำให้ผู้คนที่อยู่บนเรืออยากลงไปเอาทอง แต่ชายหนุ่มคนนั้นห้ามไว้ ผู้คนบนเรือจึงถามว่า "เอ! แล้วที่ท่านทำงานอยู่ทุกวันนี้ ท่านต้องการอะไรอีกล่ะ ขนาดทองคำท่านยังไม่เอา" ชายหนุ่มตอบว่า "เอาได้ไงทองคำนี้มีเจ้าของ ถ้าเกิดเจ้าของเขารู้เข้าเราจะทำอย่างไร" ผู้คนในเรือจึงพูดว่า "โอ้! ท่านไม่เอาก็ไม่เป็นไร แต่พวกเราจะลงไปเอา" ชายหนุ่มคนนั้นห้ามปรามไม่อยู่ ผู้คนในเรือลงไปเอาทองคำนั้นมาขึ้นเรือ ทุกคนได้ทองคำจำนวนมากเท่าที่ตนเองพอใจ แล้วทุกคนก็พูดว่า "เรากลับบ้านได้แล้ว พอแล้ว เรากลับบ้านกันเถอะ" ชายหนุ่มคนนั้นไม่ยอมกลับเขาพูดว่า "พวกท่านจะกลับก็ได้ แต่ฉันจะอยู่ที่นี้" ทุกคนจึงขึ้นเรือกลับบ้าน ส่วนชายหนุ่มก็ยังคงอยู่ที่เมืองนี้ สุดท้ายเขาได้เป็นผู้ครองนครแห่งนี้อย่างมีความสุข

21. เรื่อง ฮานเวญาเงาะ (หนุ่มรูปงาม).

นายนิโซ๊ะ นิเลาะ - ผู้เล่า

มีชายหนุ่มคนหนึ่งชาวบ้านเขาให้สมญานามว่า "ฮานเวญาเงาะ"¹ เนื่องจากชายหนุ่มผู้นี้ วัน ๆ หนึ่งเข้าใช้เวลาโดยการนั่งหน้ากระຈก หวีผม แคว่ตัวโดยไม่ทำอะไรเลย ชายหนุ่มคนนี้เป็นผู้ที่มีผิวขาว ผมยาวสลวย จมูกโค้ง เอวคอด คอตั้ง วันหนึ่งเมื่อเขาแต่งตัวเสร็จก็ออกไปนั่งที่ร้านกาแฟในใจนั้นเขากำลังคิดอยู่ว่า หากมีเงินทุนสักนิดเขาจะทำมาค้าขาย วันนั้นนับว่าเขาโชคดี เพราะได้พบกับเศรษฐีท่านหนึ่ง เศรษฐีคนนั้นถามว่า "ฮานเวญาเงาะ เป็นใจคิดจะทำมาค้าขายกับเขาบ้างหรือเปล่า" ชายหนุ่มบอกว่า "ก็คิดอยู่เหมือนกัน แต่ข้าไม่มีเงินจะลงทุน" เศรษฐีคนนั้นก็บอกว่า "เรื่องเงินทุนไม่มีปัญหา ขอให้เจ้ามีความคิดที่จะมาค้าขาย ข้ายินดีออกให้เอง เจ้าต้องการเท่าไรล่ะ" ชายหนุ่มตอบว่า "ข้าต้องการเรือสักลำหนึ่งเพื่อเดินทางไปค้าขายยังต่างเมือง" หลังจากนั้นเขาทั้งสองก็ได้มีการตกลงถึงเงื่อนไขบางประการ

เศรษฐีจัดหาเรือพร้อมกับบรรทุกเกลือเต็มลำให้กับชายหนุ่ม ชายหนุ่มจึงนำเรือออกจากท่ามุ่งสู่ทะเลกว้าง โดยใช้เวลาอยู่ในทะเลประมาณสี่ถึงห้าวัน ก็ถึงเมืองมลายู เมื่อไปถึงเขาก็้นำสินค้า คือ เกลือประมาณ 1 ลิตร ให้ชาวเมืองนี้ได้ทดลองดู โดยนำไปยังร้านค้าแห่งหนึ่ง เมื่อไปถึงเขาก็เชิญชวนให้เจ้าของร้านได้ทดลองนำเกลือของเขาปรุงอาหาร โดยจะบอกว่า "คนในเมืองของข้าฝังโน้นเมื่อใดที่จะปรุงอาหาร จะใช้สิ่งนี้ในการปรุงรส" เจ้าของร้านจึงนำเกลือมาผสมลงในอาหารที่เขาปรุง ปรากฏว่าอาหารมีรสชาติดีขึ้น ลูกค้ามากัน ๆ ต่างก็บอกว่าอร่อย ทำให้ร้านอาหารแห่งนี้ขายอาหารได้ดีเหมือนน้ำเต้า.

¹ หนุ่มรูปงาม

ข้าพเจ้าไปถึงพระราชวัง พระองค์อยากทดลองดูบ้างและหลังจากพระองค์ทดลองแล้ว ปรากฏว่าพระองค์พอพระทัยมาก พระราชาจึงตรัสถามชายหนุ่มว่า "เจ้าจะขายให้เราไหม ราคาเท่าไร" ชายหนุ่มกราบทูลว่า "ไม่เป็นไรพะยะค่ะ ถ้าพระองค์พอพระทัยก็เอาไปเลย ข้าพระองค์ไม่คิดราคาหรอก ข้าพระองค์จะถวายให้พระองค์ทั้งหมด" หลังจากนั้นพระราชาตรัสสนทนาเรื่องส่วนตัว ถ้ามได้ถึงถิ่นที่อยู่ของชายหนุ่ม ชายหนุ่มกราบทูลตามความเป็นจริง เมื่อถึงเวลาจากกัน พระราชาทรงสำนึกถึงบุญคุณของชายหนุ่ม จึงตรัสว่า "ข้าพเจ้าเป็นถึงพระราชวัง แต่ไม่มีสิ่งใดที่จะตอบแทนเจ้า ข้ามีลูกสาวข้าจะยกให้เจ้า ข้าจะจัดพิธีแต่งงานให้กับเจ้า"

หลังจากเข้าพิธีอภิเษกแล้วก็ถึงกำหนดที่ชายหนุ่มจะกลับยังหมู่บ้านของตน พระราชาจึงทรงจัดเรือสำเภาร่วมสิ่งอุปโภคบริโภค และอาหารมาค้ำกัน ชายหนุ่มจะเดินทางกลับในวันจันทร์ขึ้นสองค่ำ ในค่ำคืนนั้นพระราชาได้ทรงมอบหมายให้ชายหนุ่มคนนี้ได้ปกครองประเทศของเขาคือหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งเป็นของพระราชวัง เมื่อถึงวันจันทร์ขึ้นสองค่ำ ชายหนุ่มก็ออกเดินทางพร้อมอาหารค้ำกัน ออกจากท่าเรือมุ่งสู่หมู่บ้านของตน เมื่อไปถึงยังหมู่บ้านของตนก็มีการยิงปืนใหญ่ ทำให้เป็นที่สงสัยของชาวบ้านว่า "วันนี้มีเรือของกษัตริย์เมืองใดเข้ามาเทียบท่ายังหมู่บ้านของเรา" ชาวบ้านคนหนึ่งพูดว่า "เอ ! นี่ไม่ใช่เรือฮาเวญาเงาะนี่ ถ้าไม่ใช่เรือของพระราชวังก็น่าจะเป็นของพ่อค้าคหบดีแน่ ๆ เลย" ในขณะที่ชาวบ้านกำลังถกเถียงกันอยู่ ฮาเวญาเงาะก็พาพรรคพวกขึ้นฝั่ง ชาวบ้านรีบลงไปต้อนรับ และถามได้ข่าวคราวตลอดจนความเป็นมาว่า เป็นมาอย่างไรถึงได้เปลี่ยนแปลงขนาดนี้ ชายหนุ่มตอบว่า "พระราชวังที่เมืองโน้นทรงต้องการเกลือจำนวนมาก เนื่องจากในเมืองของพระองค์ไม่เคยกินเกลือ พอกินแล้วเกิดติดใจ เกลือของข้าจึงขายดี"

จะกล่าวถึงชายหนุ่มอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นเพื่อนของฮาเวญาเงาะ แต่เพื่อนคนนี้แค้นพิการ และเป็นผู้ที่มีฐานะร่ำรวยอยู่แล้ว จึงคิดว่า "ไอ้รูปหล่อมันเอาอะไรไปขายก็ไม่รู้ เงินทุนของตนเองก็ไม่มี อาศัยทุนท่านเศรษฐีเท่านั้น แต่ข้าพเจ้าสมิ่ติดเป็นพัน ๆ ไร่ ข้าจะทำมาค้าขายกับเขาบ้าง" เขาจึงตระเตรียมเรือพร้อมสิ่งของที่จะนำไปขายยังเมืองโน้น สิ่งที่เขาจะเอาไปขาย เช่น หมาก พลุ เป็นต้น ซึ่งเป็น